

7. A'RÂF SÛRESİ

Mekke döneminin son yıllarında indirilmiştir. Adını, 46-48. ayetlerde geçen ve bilgi, marifet, tanıma anlamına gelip, cennet ile cehennem arasındaki yüksek sûru ifâde eden “Ârâf” kelimesinden almıştır. 206 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb'imın adıyla, O'nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O'nun adına okuyor, söylüyorum:

1. Elif, Lâm, Mîm, Sâd. (2. Bakara: 1, 23, 24)

2. Ey şanlı Elçi! İşte Elif, Lâm, Mîm, Sâd gibi, hiç de yabancı olmadığı 'sıradan' harflerin olağanüstü bir âhenkle yan yana dizilerek oluşturduğu bu muhteşem ayetler, sana Allah tarafından gönderilmiş bir kitaptır. O hâlde,

uğrayacakları âkıbete karşı insanları **uyarman ve** bu evrensel çağrıya **inananlara öğüt vermek konusunda, yüreğinde asla bir şüphe, endişe ve sıkıntı olmasın!**

3. Ey insanlar! Rabb'iniz tarafından size gönderilen bu prensiplere uyun; O'ndan başka hiçbir güce boyun eğmeyin! Kur'an'ın hükümlerini terk edip kendi otoritelerine kayıtsız şartsız boyun eğmenizi isteyen birtakım kurtarıcılar ın , koruyucuların, velilerin peşine takılmayın!

Kulağınıza küpe olması gereken bu öğütleri ne kadar da az düşünüyorsunuz!

4. O y s a B i z , emrimize başkaldır a n nice toplumları helâk ettik; geceleyin uyurlarken yâhut gündüz vakti dinlenirlerken, azâbımız ansızın başlarına çöküvermişti!

5. Ve azâbımız gelip çattığı zaman, “Eyvah! Meğer biz ne kadar zâlimmiştiz!” di ye feryat etmekten başka bir şey

yapamamışlardı. Fakat son pişmanlık fayda vermemiştir. Ama iş bununla da bitmeyecek, öyle bir gün gelecek ki:

6. Kendilerine Peygamber veya dâvetçi gönderilen kimseleri, bu çağrıya uyup uymadıkları konusunda Mahşer Günü **elbette hesaba çekeceğiz ve onlara gönderilen dâvetçi ve Peygamberlere de,** görevlerini yerine getirip getirmediklerini **elbette soracağız.**

7. Sonra da, tüm yaptıklarını şaşmaz ve kesin bir bilgi ile onlara **bildireceğiz.** Çünkü **Biz,** her an onların yanındaydık ve olup bitenlerden asla **habersiz değildik!**

8. O gün tartı haktır. Dünyada yapılmış olan bütün iyilik ve kötülükler dosdoğru bir şekilde ölçülecek ve ilâhî adâlet tam anlamıyla gerçekleşecektir. O gün **kimin** iman ve iyilik **tartıları ağır gelirse, işte onlar** ebedî saadet ve **kurtuluşa** erenlerdir.

9. Kimin de tartıları hafif gelirse, onlar da Kur'an'dan yüz çevirerek ayetlerimize haksızlık etmelerinden dolayı kendilerine yazık etmiş olanlardır!

10. Gerçek şu ki, Biz sizi yaratıp yeryüzüne yerleştirdik ve size orada yaşamanız için nice nîmet ve imkânlar bahsettik. Buna rağmen, ne kadar da az şükrediyorsunuz!

11. Evet, sizi yarattık, sonra size mükemmel bir şekil verdik ve melekler, “Tüm insanlığın temsilcisi olarak karşınızda duran Âdem’e secde edin, size üstünlüğünü kabul ederek önünde saygıyla eğilin!” dedik. Bunun üzerine meleklerin hepsi Allah’ın emrine uyarak derhâl secde ettiler, ancak aralarında yaşayan ve aslen bir cin olan İblîs hariç; zira o, bunu gururuna yediremedi, Allah’ın emrine başkaldırma pahasına, Âdem’e secde etmekten kaçındı.

12. Allah İblîs’in niçin secde etmediğini gayet iyi bildiği hâlde, insanlığa ibret olması için ona

sordu: “**Sana emrettiğimde, Âdem’e secde etmekten seni alıkoyan neydi? İblîs, “Ben ondan daha üstünüm, çünkü beni ateşten, onu ise çamurdan yarattın! Bence ateş çamurdan üstün olduğuna göre, benim ona secde etmem doğru olmazdı. Bu yüzden, arzu ve beklentilerime uygun düşmeyen bu emri asla yerine getirmeyeceğim!” dedi.**

13. Bu yüzden Allah, “O hâlde, sana bahsettiğim yüce makâmı ve içinde yaşadığın cenneti terk ederek haydi hemen çık dışarı Çünkü orada öyle böbürlenmeye hakkın yok; derhal in aşağıya oradan! Bundan böyle sen, kibrinden vazgeçmediğin için, zillet ve alçaklığa mahkûm edilmiş aşağılık bir varlıksın!” dedi.

İblîs’in Allah’ı tanınması, O’nun varlığına ve sıfatlarına inanıyor olması kendisine bir yarar sağlamadı. Allah’ın emirlerini reddeden bütün zâlimler de, o gibi ilâhî rahmetten uzaklaştırıldı.

14. Bunun üzerine İblîs, “İnsanların yeniden diriltilecekleri güne kadar bana süre ver!” dedi.

15. Allah, “Pekâlâ, Mahşer Gününe kadar değil ama, tüm canlıların yok edileceği güne, Kıyâmet Gününe kadar (15. Hicr: 38) **sana süre verilmiştir!” dedi.**

Allah dileseydi, İblîs’i oracıkta yok edip işini bitirebilirdi. Fakat sonsuz ilim ve hikmeti gereğince, İblîs’e istediği süreyi verdi.

16. İblis, kendisine verilen bu uzun ömre şükredeceği yerde, kendi günahını Allah’a isnat ederek dedi ki: **“Beni saptırmana karşılık, ben de onları saptırmak için senin dosdoğru yolunda pusu kurup oturacağım!”**

17. “**Sonra da,** bazen açıktan açığa **önlerinden,** kimi zaman sinsice **arkalarından;** bazen Müslüman kimliğine bürünüp **sağlarından,** bazen de şehvet ve ihtirâslarını azdırarak **sollarından, yanlarına sokulacağım;**

kısacası, onları aldatmak için her türlü yol ve yöntemi kullanarak dört bir yandan üzerlerine saldıracağım **ve böylece, pek çoklarının nankör olduğunu göreceksin!** Sonunda, Âdem'in benden üstün olmadığını ve onun önünde secde etmemi bana emretmekle, hikmet ve adâletten yoksun bir iş yaptığını sen de kabul edeceksin.”

18. Bunun üzerine Allah, **“Alçaltılmış ve ilâhî rahmetten kovulmuş olarak çık oradan!” dedi, “Çünkü melekler arasında, o yüce makamda bulunmaya hakkın yok senin! Yakında yeryüzüne inecek ve ilâhî sınavın gerçekleşmesi için insanları kötülüğe dâvet edeceksin. Fakat kullarımın üzerinde herhangi bir zorlayıcı gücün olmayacak (17. İsrâ: 65). Onlardan her kim sana uyacak olursa, yemin olsun ki, hepinizi birden cehenneme dolduracağım!”**

19. **“Ey Âdem! Sen ve eşin beraberce cennette yaşayın. Dil ettiğiniz yerden ve canınızın çektiği her çeşit meyveden bol bol yiyebilirsiniz, ancak sınırsız özgürlüğe sahip**

olmadığınızı, size bu nîmetleri bahşeden Allah’a muhtaç birer kul olduğunuzu asla unutmayın. Bunun için de, sizi imtihan etmek üzere meyvesini yasakladığı m **şu ağaca sakın yaklaşmayın, yoksa kendinize zulmetmiş olursunuz!”**

20. Derken şeytan, birbirlerine kapalı olan mahrem yerlerini açıp kendilerine göstermek ve böylece şehvet duygularını kamçılıyıp onları isyana sürüklemek için her ikisine fısıldayarak dedi ki: “Rabb’inizin size bu ağacı yasaklamasının tek sebebi, birer melek olacağınızdan yahut sonsuz hayata kavuşacağınızdan endişe duymasıdır.”

21. Ve “Allah şahidimdir ki, bunu sırf sizin iyiliğiniz için yapıyorum!” diye onlara yemin etti.

22. Böylece, ikisini de aldatarak yasakları çiğnemelerine sebep oldu ve onları, içinde bulundukları yüce makâmdan aşağıya indirdi. Şöyle ki:

Âdem ile Havvâ, sözü edilen **ağacın** meyvesini **tadar tatmaz**, nurdan cennet örtüleri kayboldu ve **her ikisine de mahrem yerleri gözüktü**, bunun üzerine utanç duygusuna kapılarak, mahrem yerlerini kapatmak için **cennet yapraklarıyla üzerlerini örtmeye başladılar**.

Derken, Rableri onlara şöyle seslendi: “Ben size o ağacın meyvesini yasaklamamış mıydım? Üstelik şeytanın, sizin apaçık bir düşmanınız olduğunu söylememiş miydim? Niçin emir ve uyarılarımı kulak ardı edip bu perişan hâle düştünüz?”

Böylece Âdem ile Havvâ, kıyâmete kadar insanlara musallat olacak baş düşmanları İblîs’le bu ilk karşılaşmalarında imtihanı kaybettiler. Fakat umutsuzluğa düşmediler, kibre kapılmadılar, günahlarını bir başka günahla telâfi yoluna da gitmediler. Aksine, hatâlarını itiraf ederek Rab’lerine yalvardılar:

23. İkisi de, “Ey yüce Rabb’imiz!” dediler,

“Biz kendimize yazık ettik; şâyet bizi bağışlamaz ve bize merhamet buyurmazsan, elbette ki kaybedenlerden olacağız!”

Bunun üzerine, Allah ikisini de bağışladı ve işledikleri günahın cezasını çekmeleri için değil asıl yaratılış gayeleri olan halîfelik görevini yerine getirmeleri için cennetten çıkarıp yeryüzüne gönderdi. Çünkü zaten tövbeleri kabul edilmiş, suçları da bağışlanmıştı:

**24. Allah, “Birbirinize düşman olarak cennetten çıkıp yeryüzüne inin! Artık yeryüzüne yerleşecek ve belli bir süre ye-
k a d a r oranın nîmetlerinden yararlanacaksınız!” dedi.**

25. Ve ekledi: “Orada yaşayacak, orada ölecek ve yeniden diriliş için yine oradan çıkarılacaksınız!”

O hâlde, yeniden diriliş gününde hüsrana uğramamak için, iyi dinleyin:

26. Ey Âdemoğulları! Size, hem mahrem yerlerinizi örtecek ve hem de güzel görünmenizi sağlayacak giysiler üretebilmeniz için gereken bilgi, yetenek ve hammaddeyi bahsettik. Öyleyse, küfür ve zulüm sistemlerinin en belirgin alâmeti ve temel dayanağı olan, toplumda her türlü fuhşiyatın, sapık ilişkilerin ve cinsel sömürünün yaygınlaşmasına yol açan çıplaklık kültüründen uzak durun! Namus, iffet ve ahlâk gibi yüce değerleri pekiştirerek toplumsal çözülmenin ve yozlaşmanın önüne geçen, ayrıca sizi sıcaktan ve soğuktan koruyan elbiselerle daha zarif, daha güzel göründüğünüzü unutmayın! Fakat bu arada kalp ve ruh güzelliğini ihmal etmeyin! Zira **en güzel elbise**, kötülüklerden titizlikle kaçınarak dürüst ve erdemli bir insan olmak anlamına gelen **takvâ elbisesidir**.

İşte bunlar, Allah'ın ayetlerindendir, o hâlde, bu mesajı insanlara ulaştırın ki, düşünüp öğüt alsınlar.

27. Ey Âdemoğulları! Sakın şeytan, Âdem

ve Havvâ adındaki ilk atalarınızın giysilerini üzerlerinden soyup mahrem yerlerini birbirlerine göstererek günah işlemelerine ve böylece cennetten çıkmalarına sebep olduğu gibi, sizi de kandırıp günaha sürüklemesin!

Aman dikkatli olun! **Zira şeytan ve dostları, sizin onları göremediğiniz bir boyuttan sizi görebilirler.** Gerçek kimliklerini hissettirmeden ustalıkla arınıza sızar, hiç beklemediğiniz bir anda, akıl almaz yol ve yöntemlerle sizi aldatmaya çalışırlar. Üstelik insanlar arasında, o nlarla işbirliği yapmak için can atan nice hâinler de var: **Doğrusu biz şeytanları, inkârc ıların en yakın müttefiki, akıl hocası ve dostu hâline getirdik.**

Bu yüzdendir ki:

28. Kâfirler ne zaman utanç verici bir iş yapsalar, sözgelimi Kâbe'yi çırılçıplak tavaf etmeye kalksalar, “Biz atalarımızdan böyle gördük; üstelik, bunu bize emreden Allah’tır!” derler.

Ey Müslüman! Çıplaklığı medeniyet, utanmazlığı medenî cesaret sayan bu şaşkınlara **de ki:** “Hayır! **Allah, böyle utanç verici çirkinlikleri asla emretmez!** Zaten edep ve haya duygusu, her insanın yaratılışında vardır. **Siz, Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?** O’nun emir ve hükümleri hakkında, nasıl böyle bilip bilmeden konuşabiliyorsunuz?”

Peki, gerçekte nedir Allah’ın emrettiği?

29. Ey Müslüman! De ki: “Rabb’im, her türlü aşırılıktan kaçınmanızı, ölçülü ve dengeli davranarak **adâleti** yerine getirmenizi **emretmiş** ve sizden şunu istemiştir: Allah yolunda yapmanız gereken her işi, tam bir dikkat ve duyarlılık içinde yapın! Allah’ın dinine gönülden boyun eğme konumunda yani **her secde makamında, yüzünüzü** yani her şeyinizle kendinizi Allah’ı razı etmeye doğru, kible yönüne **doğrultun!** Namaz kılarken, özellikle de ibâdetin doruk noktaya ulaştığı secdeye varırken, tüm benliğinizle Rabb’inize yönelin! **Tertemiz ve samimi bir**

inançla Allah'a yönelerek O'na dua edin! Kulluk ve ibadetinizi yalnızca O'nun için, O'nun emrettiği şekilde yapın ve tüm içtenliğinizle O'na el açıp yalvarın! Unutmayın ki, **başlangıçta nasıl sizi O yarattıysa**, yine sonunda O'na **dönecek** tüm yaptıklarınızın hesabını vereceksiniz.

30. Bu uyarılar karşısında, insanlar farklı tavırlar gösterdiler. Allah da onlardan **bir kısmını doğru yola iletti, bir kısmı ise sapıklığı hak etti. Çünkü onlar, Allah'tan başka**, cinlerden ve insanlardan birtakım **şeytanları kendilerine** rehber, yönetici ve **dost edindiler. Üstelik**, bu hâllerıyla **doğru yolda olduklarını sanıyorlar!**

31. Ey Âdemoğulları! Hayatın her alanında, Allah'ın emir ve yasaklarına gönülden boyun eğme yani secde etme makamında, bir mescidde, bir secdegâhtasınız. İşte böyle **her mescidde**, herbir secde makamında sizden istenen kulluğu güzelleştirecek niyet, ciddiyet, samimiyet, ihlas ve takva gibi her türlü **zînetinizi takın**, üzerinizde gösterin. Kâbe'yi çıplak tavaf etmeyi bir dindarlık,

bir erdemlilik sayan Arap müşriklerinin yaptığı gibi, birtakım hurafeleri, batıl inançları taklit ederek imana ve İslâm'a aykırı davranışlar göstermeyin. Dindarlığın, takvanın ölçüsü olarak ilahî hükümleri kendinize ölçü edinin. Bu ölçülere göre üstünüze başınıza, kılık kıyafetinize çekidüzen verin. Bilhassa giysilerin en güzeli olan takvâ elbisesini kuşanın. Perişan ve pejmürde bir hâlde dolaşarak veya kendinizi Allah'ın nîmetlerinden yoksun bırakarak Allah'a yaklaşacağınızı sanmayın: **Yiyin için, fakat** harama yönelerek veya yoksulun hakkını çiğneyerek yâhut ihtiyaçtan fazlasını harcayarak ya da aşırı lükse kaçarak **israf etmeyin!** Unutmayın ki, **Allah israf edenleri sevmez!**

Öte yandan, dünya nimetlerini tamamen terk ederek çilehânelere kapanmak da doğru değildir:

32. Ey Müslüman! Kendilerini dünyanın meşrû lezzet ve nîmetlerinden mahrum bırakarak Allah'ın hoşnutluğunu kazanacaklarını zanneden câhillere seslenerek **de ki: “Allah'ın, kulları için** yeraltı madenlerinden, denizlerin altından veya bitki ve

hayvanlardan **n çıkardığı ss eşyalarını ve tertemiz yiyecekleri haram kılan kimdir?”**

Sözlerine devamla **de ki: “Bunlar**, aslında **dünya hayatında** kâfirler için değil, **iman edenler için** yaratılmış gzelliklerd **i r**. Fakat imtihan hikmeti gereğince, hepsi bunlardan faydalanır. **Diriliş gününde ise** bu nîmetler, **yalnızca inananlara özgü olacak** ve inkârcılar, ondan mahrum bırakılacaktır.”

Bakın, hakikat bilgisinin kıymetini **bilen insanlar için**, **ayetleri işte böyle** ayrıntılarıyla ve **açıkça ortaya koyuyoruz!**

33. De ki: “Doğrusu Rabb'im, yalnızca şunları haram kılmıştır:

İster açık, ister gizli olsun, her türlü fuhuş ve ahlâksızlığı,

Allah'ın emir ve yasaklarını çiğneyerek günah işlemeyi,

Haksız yere başkalarının hak ve özgürlüklerine saldırmayı,

Haram helâl sınırlarını belirleme, değer yargıları oluşturma, emirlerine kayıtsız şartsız itaat edilme gibi konularda kendilerine yetki verildiğine dâir **Allah'ın** Kitap veya Elçisi aracılığıyla **hiçbir delil göndermediği varlıkları** tanrısal niteliklerle yüceltip itaat edilecek mutlak otorite kabul ederek yahut servet, güç, makam, şöhret gibi değerleri hayatın biricik ölçüsü hâline getirerek **O'na ortak koşmanızı,**

Ve bilmediğiniz konularda Allah adına konuşmanızı haram kılmıştır!”

Bu haramları işleyen toplumlar, dünya da da, âhirette de bunun cezasını çekeceklerdir. Fakat günah işlediler diye hemen helâk edilmeyecek, kendilerine biraz mühlet verilecektir:

34. Her toplumun ilâhî-toplumsal yasalara göre belirlenmiş bir hayat süresi, yani **bir eceli vardır. O ecelleri gelip çattı mı,** ölüm vaktini

ne bir an geciktirebilir, ne de öne alabilirler.
Şu hâlde:

35. Ey Âdemoğulları! Şâyet size kendi aranızdan, benim ayetlerimi size okuyan Peygamberler veya İslâm dâvetçileri gelecek olursa —ki her çağda gelecektir— her kim bu çağrıya uyarak kötülükten, gûnahtan sakınır ve davranışlarını düzeltirse, işte onlar Hesap Gününde ne korkuya kapılacaklar, ne de üzülecekler!

36. Âyetlerimizi yalan sayan ve buyruğumuza boyun eğmeyi gururlarına yediremeyerek onlara karşı büyüklük taslayanlara gelince, onlar da cehennem halkıdır ve sonsuza dek orada kalacaklardır.

37. Öyle ya, uydurduğu hükümleri Allah'a nispet ederek Allah adına yalan uyduran yâhut O'nun ayetlerini inkâr edenlerden daha zâlim kim olabilir? Bunlar, tüm canlılar için takdir edilmiş ilâhî yazgıdan paylarına

düşeni alacak ve dünyanın gelip geçici nîmetlerinden azıcık faydalanacaklardır. **Nihâyet** ölüm melekleri olan **elçilerimiz, canlarını almak üzere yanlarına gelince,** onlara, “**Hani nerede, Allah’ı bırakıp da kendilerine yalvarıp yakardığınız varlıklar?” diye soracaklar.** Buna karşılık onlar, pişmanlık ve çaresizlik içinde “**Bizi yüzüstü bırakıp kayboldular!” diyecek ve hakîkati inkâr etmiş olduklarına,** son nefeslerinde **bizzat kendileri şâhitlik edecekler.**

38. Ve Hesap Gününde Allah, “O hâlde, sizden önce ateşe girmiş cin ve insan toplulukları arasında siz de yerinizi alın!” diyecek.

Her topluluk ateşe girerken, dünyada imrenip peşinden gittikleri, inanç ve ideoloji bakımından **kardeşleri** sayılan **topluluğa lânet yağdıracak! Nihâyet, hepsi birbiri ardınca gelip orada toplanınca, arkadan gelenler, önden giden ve sonrakilere yol gösteren öncü toplumlar hakkında, “Ey Rabb’imiz, bizi**

yoldan çıkaranlar işte bunlardı, o hâlde, onları iki kat ateş azabıyla cezalandır!” diyecekler.

Buna karşılık Allah, “Evet! Sizden öncekiler, hem kendileri yoldan çıktığı için, hem de arkadan gelenlere kötü örnek olup onları yoldan çıkardıkları için iki kat ceza çekecekler. Fakat siz de aynı şekilde sizden sonrakilere öncülük edip onları saptırdınız. O hâlde, böyle zalimlerden **her birine iki kat azap var fakat siz**, nicelerinin sizden etkilenip kötülüğe yöneldiğini **bilmiyorsunuz!”** diyecek.

39. Bunun üzerine öncekiler, sonrakilere şöyle diyecek: “**Sizin bizden üstün bir tarafınız yok ki! Öyleyse, yaptıklarınıza karşılık** cehennem **azâbını** bizimle birlikte tadın!”

40. **Âyetlerimizi yalan sayan ve** buyruğumuza boyun eğmeyi gururlarına yediremeyecek **onlara karşı büyüklük**

taslayanlar var ya, göğün rahmet kapıları onlara asla açılmayacak ve deve iğne deliğinden geçmedikçe, onlar da cennete giremeyeceklerdir. Devenin iğne deliğinden geçmesi nasıl mümkün değilse, inkârcıların da cehennemden çıkıp cennete girmeleri öylece imkânsızdır. İşte biz, suçluları böyle cezalandırırız!

41. Altlarında ateşten döşekler, üstleri erinde de yine ateş, alev ve dumandan örtüler olacaktır. İşte biz, zâlimleri böyle cezalandırırız!

42. İman eden ve bu iman gereği olarak güzel işler yapanlara gelince, —ki Biz hiç kimseye, gücünün yetmeyeceği bir görev yüklemeyiz— işte onlar da cennet halkıdır ve sonsuza dek orada kalacaklardır!

43. Onları cennete koyarken, kalplerinde haset, öfke ve kin adına ne varsa hepsini

söküp atacağız ve her türlü olumsuz duygu ve düşünceden arınmış olarak cennete girecekler. Orada, **altlarında ırmaklar çağıldayacak.** Rab’lerine el açıp yalvararak, **“Bizi bu hârika cennet yurduna ulaştıran Allah’a şükürler olsun! O bize yol göstermeseydi, biz kendi başımıza doğru yolu asla bulamazdık! İşte, bizzat gözlerimizle görüyoruz ki, Rabb’imizin elçileri bize gerçekten de hakîkati bildirmişler!”** diyecekler.

Ve ardından, Allah tarafından **bir çağrı işitilecek:** **“İşte, dünyadaki gayret ve çabalarınızın karşılığı olarak size bahşedilen cennet, budur!”**

44. Derken cennet halkı, cehennem halkına seslenecek: **“Ey kâfirler! Biz, Rabb’imizin bize verdiği bütün sözlerin gerçek olduğunu gördük; nasıl, siz de Rabb’inizin verdiği sözlerin doğru çıktığını gördünüz mü?”** Cehennemdekiler, **“Evet, gördük!”** diyecekler. **Bunun üzerine Allah tarafından görevlendirilmiş**

bir çağırıcı melek, aralarında şunu ilan edecek: “Allah’ın lâneti, zâlimlerin üz erine olsun!”

45. “Yani, insanları Allah’ın yolundan engelleyen, sinsi propagandalarla doğru yolu çarpıtmaya çalışan ve öte dünyanın varlığını inkâr eden o zâlimlerin üzerine!”

46. Cennet halkıyla cehennem halkı arasında, iki grubu birbirinden ayıran bir perde olarak, yüksek bir sûr (57. Hadid: 13) vardır. Bu sûr un Ârâf denilen burçları üzerinde ise, kendilerine daha baştan cennete kesinlikle girecekleri müjdesi verilen, Peygamberler, şehitler ve sıddıklar gibi seçkin insanlar olacaktır. Allah’ın bu has kullarına bir lutuf ve ikram olarak o günkü muhteşem manzarayı dışardan ve yukardan seyretme imkanı verilecektir. Bunlar cenne tlik ve cehennemlik her insanı çehresinden tanıyacaklar. Henüz cennete girmemiş olan, fakat oraya gireceklerini ümit eden cennet halkına seslenerek, “Selâm sizlere!

Müjdeler olsun, kurtuluşa erdiniz!” **diyecekler.**

47. Bakışları cehennem halkına doğru çevrilince de, “Aman ya Rab!” diye yalvaracaklar, “Bizi bu zâlim toplulukla beraber eyleme!”

48. Sûrun yüksek burçlarında her yanı seyreden bu Ârâf halkı, simalarından tanıdıkları bazı cehennemlik kişilere şöyle seslenecekler: “Gördünüz ya, ne o güvendiğiniz malınız, servetiniz, ordularınız ve topladıklarınız, topluluğunuz kurtarabildi sizi, ne toplantılarınız ve ne de o anlamsız gurur ve kibriniz!”

Sonra inkârcılara, dünyadayken alay edip aşağıladıkları zayıf müminleri göstererek soracaklar:

49. “Sizin bir zamanlar, kendileri hakkında ‘Allah lütuf ve rahmetini böyle yoksul ve çaresiz kimselere vermez!’ diye yemin ettiğiniz insanlar bunlar mı? Oysa bakın, şimdi

onlara ne müjdeleniyor: **“Girin cennete, artık sizin için ne korku vardır, ne de üzüntü!”**

50. Derken cehennem halkı, cennet halkına yalvararak, **“Ne olur, bize biraz su v erin, ya da Allah’ın size bahşettiği yiyeceklerden birazını gönderin!”** diye feryat edecekler. Fakat müminler, onlara cevabe n **“Allah bu nîmetleri kâfirlere yasaklamıştır!”** diyecekler.

51. O kâfirler ki, arzu ve heveslerine dinleri gibi sahip çıkarak yahut İslâm’ı alay konusu yaparak **dinlerini oyun ve eğlence hâline getirmişlerdi.** Zira dünya hayat ının o süs ve câzibesi, onları aldatıp doğru yoldan saptırmıştı.

Onlar, bu güne ulaşacaklarını nasıl unuttular ve ayetlerimizi bile bile nasıl inkâr ettilerse, Biz de bugün onları aynı şekilde “unutacağız!”

52. Doğrusu Biz onlara, inanan bir toplum

için hidâyet rehberi ve rahmet kaynağı olmak üzere, tam bir hikmet ve bilgiyle hakîkati tüm yönleriyle açıkladığımız mükemmel bir kitap gönderdik.

53. Ama o zalimler, ayetlerimizi bilerek inkâr ettiler. Peki **onlar**, Kur'an'a iman etmek için **ille de onun haber verdiği** kıyâmet, mahşer, cehennem... gibi **olayların gerçekleşmesini mi bekliyorlar?** İyi bilin ki, **onun haberleri gerçekleştiği gün, vaktiyle bunları hiçe sayıp unutmuş olanlar, pişmanlık ve çaresizlik içinde şöyle diyeceklerdir:** “E y v a h , **demek Rabb'imizin elçileri b i z e gerçeği bildirmişler! Ah, keşke Allah katında sözü geçen ve kurtuluşumuz için aracılık edebilecek şefaatçilerimiz olsaydı da, bizim adımıza şefaat etselerdi! Yâhut dünyaya geri gönderilseydik de, daha önce yaptıklarımızdan farklı işler yapsaydık!”**

İşte, böylece kendi elleriyle kendilerini felâkete mahkûm ettiler ve şefaatçi diye

uydurdukları o sahte ilâhları, onları yüzüstü bırakıp kayboldu!

54. Gerçek şu ki, sizin yegâne sahibiniz, efendiniz, yöneticiniz ve Rabb'iniz Allah'tır! Bütün gökleri ve sayısız nîmetlerle donatılmış yeryüzünü altı günde yaratan, fakat sonra bir kenara çekilip mahlukâtı kendi kaderiyle baş başa bırakmayan, aksine, gerek evreni idâre etmek, gerekse tüm hayata program belirlemek yetkisiyle kâinâtın mutlak hâkimi olarak egemenlik tahtı olan Arş'ta bulunan O'dur!

Gündüzü, durmaksızın kendisini takip eden gece ile bürüyüp örten O'dur!

Emrine ve koyduğu yasalara boyun eğen Güneş'i, Ay'ı ve diğer bütün yıldızları yaratan ve yönlendiren, yine O'dur!

Dikkat edin, iyi dinleyin: Yaratma kudreti ve emretme yetkisi, yalnızca O'na aittir!

Tüm varlıkların Efendisi olan Allah, ne

yücedir! Öyleyse:

55. Rabb'inize, gönülden bir yakarışla ve gizlice duâ edin. Duâ ederken, zikir yaparken bağırıp çağırarak veya bunu bir gösteriye dönüştürerek saygı sınırlarını aşmayın! **Kuşkusuz O, sınırı aşanları sevmez!**

56. Yeryüzünde Allah'ın gönderdiği hükümler uygulanarak düz e n ve denge kurulmuşken, sakın orada bozgunculuk çıkarmayın! İnsanları Kur'an ilkelerinden uzaklaştırıp inkâr ve zulüm bataklığına sürüklemeyin! **Hem Allah'ın azâbından korkarak, hem de O'nun lütuf ve rahmetini ümit ederek O'na yalvarın!** Korku anında ümitsizliğe, ümit anında gaflete kapılmayın ve dâimâ iyi insan olma yolunda gayret gösterin! **Gerçek şu ki, Allah'ın bereket ve rahmeti, iyilik edenlere pek yakındır!**

57. Engin lütuf ve rahmetinin önünde, yağmurla gelecek nîmet ve bereketleri müjdeleyici olarak rüzgarları gönderen

O'dur. Nihâyet bu rüzgarlar, su tanecikl erinden oluş an ve kendisinden çok daha **ağır** olan yağmur yüklü **bulutları yüklenip kaldırınc a, onu** susuzluktan toprağı çatlamış, bitki örtüsü kurumuş **ölü bir bölgeye sürükleriz ve onunla,** o çorak topraklara hayat veren **yağmurlar yağdırır, peşi nden de orada çeşit çeşit ürünler yeşertiriz. İşte biz,** aynı hayat verici kudretimizle **ölüleri de** Kıyâmet Günü **böyle** diriltip **çıkaracağız.** Böyle canlı ve anlaşılır misâllerle hakkı ortaya koyuyoruz **ki, düşünüp ibret alasınız!**

İşte Kur'an ayetleri de, tıpkı rahmet yağmurları gibi ölü kalplere hayat verir. Fakat gönlünü hakîkate kapamış, kibir ve bencilliğ in kölesi olmuş insanlar, bu rahmet hazinesinden bir şey al amazlar. Nitekim:

58. Toprağı güzelce işlenmiş, tohumu ekilmiş **verimli arazi,** yağmur u görür görmez **Rabb'inin izniyle bereketli ürünler yetiştirir;** ekime elveri şli olmayan çorak ve **bakımsız**

toprağa gelince, ne kadar yağmur yağarsa yağsın; çalı, diken gibi cılız ve faydasız bitkilerden başka bir şey bitirmez.

İ Ő t e , Rabb'ine gönülden kulluk ederek şükredecek bir toplum için, ayetleri böyle herkesin anlayacağı çeşitli ve zengin örneklerle **açıklıyoruz.**

Nitekim, insanlık tarihi boyunca her Peygamber bu gerçeği dile getirmişti:

59. Gerçekten biz Nûh'u, halkına ilâhî mesajı bildiren bir elçi olarak görevlendirmiştik. Nûh, “Ey halkım!” demişti, “Allah’a gönülden boyun eğin ve yalnızca O’na kulluk edin! Zira sizin, O’ndan başka otoritesine kayıtsız şartsız boyun eğeceğiniz bir efendiniz, bir ilâhınız yoktur! Doğrusu ben sizin için, zalimleri helak edecek olan büyük bir günün azâbından korkuyorum!”

60. Halkın alın terini sömürerek kurdukları kölelik sisteminin yıkılacağından, böylece

alışageldikleri lüks ve refah dolu yaşantının sona ereceğinden endişe eden toplum u n **ileri gelenleri**, Nûh'un karşısına dikilerek, **“Doğrusu biz, senin apaçık bir sapıklık içinde bocalayan birisi olduğunu düşünüyoruz!”** dediler.

61. Nûh, “Ey halkım!” diye cevapladı, “Bende hiçbir art niyet ve sapıklık yok; tam aksine ben, Âlemlerin Rabb’i tarafından görevlendirilmiş bir elçiyim!” Ve bu durumda siz beni değil, bana bu görevi veren Rabb’imi suçlamış oluyorsunuz, zira:

62. “Ben size kendi görüşlerimi, kuruntu ve saplantılarımı değil, doğrudan doğruya Rabb’imin mesajlarını iletiyor ve size güzelce öğüt veriyorum; çünkü ben, Allah tarafından bana vahiy aracılığıyla bildirilen ilim sayesinde, sizin bilmediğiniz kıyâmet, âhiret, cennet, cehennem gibi gerçekleri biliyorum.”

63. “Ey halkım! Sizi dehşet verici bir günün azâbına karşı uyarsın da, aklınızı başınıza alıp

inkârdan, zulümden, ahlâksızlıktan sakınıp **korunasınız** ve böylece ilâhî lütuf ve merhamete **lâyık olasınız diye, kendi içinizden birinin eliyle Rabb'inizden size öğüt verici bir mesaj gelmesine niçin şaşıyorsunuz?** Evrenin her zerresini kontrol ve idare eden, tüm ihtiyaçlarınızı gözeterek yeryüzünü sayısız nîmetlerle donatan Allah'ın, ruh dünyanızı ve toplumsal hayatınızı şekillendirmek üzere, seçtiği elçileri aracılığıyla size kanun ve ilkeler göndermesini niçin yadırgıyorsunuz?"

64. Ama bunca öğüt ve uyarılara rağmen, **onu yalancılıkla suçladılar. Bunun üzerine,** tüm ülkeyi sular altında bırakan büyük bir tufan gönderdik **ve hem onu, hem de onunla birlikte gemiye binen müminleri boğulmaktan kurtardık, ayetlerimizi inkâr edenleri ise sulara gömerek boğduk! Çünkü onlar, gerçekten** kalpleri katılaşmış, gönül gözleri **kör** olmuş inatçı, zalim ve azgın **bir toplum idiler!**

Ve aradan yıllar geçti, yeni nesiller geldi. İsimler

ve şekiller değişti, fakat değişmeyen tek şey vardı; hak ile bâtılın amansız mücâdelesı:

65. Ad kavmine de, kardeşleri gibi yakından tanıdıkları arkadaşları ve soydaşları **Hûd'u** elçi olarak görevlendirdik. Hûd, **“Ey halkım!” dedi, “Allah’a gönülden boyun eğin ve yalnızca O’na kulluk edin! Zira sizin O’ndan başka otoritesine kayıtsız şartsız boyun eğeceğiniz bir efendiniz, bir ilâhınız yoktur! Şu hâlde, dürüst ve erdemlice bir hayat yaşayarak kötülüğün her çeşidinden korunmayacak mısınız?”**

66. Halkının ileri gelen inkârcıları, “Doğrusu biz, senin dar kafalı bir adam, ham hayaller peşinde koşan birisi olduğunu düşünüyoruz. Bize öyle geliyor ki sen, yalancının birisin!” dediler.

67. Hûd, “Ey halkım!” diye cevapladı, “Ben kesinlikle kendini bilmez veya dar kafalı biri değilim; tam tersine ben, Âlemlerin Rabb’i tarafından gönderilmiş bir elçiyim!” Ve bu

durumda siz beni değil, beni görevlendiren Rabb’imi suçlamış oluyorsunuz, zira;

68. “Ben size kendi görüşlerimi, kuruntu ve saplantılarımı değil, doğrudan doğruya Rabb’imin mesajlarını iletiyorum. Emîn olun ki ben, size güzelce öğüt veren ve iyiliğiniz için çırpınan gerçek bir dost, güvenilir bir kimseyim.”

69. “Dehşet verici bir günün azâbına karşı sizi uyarması için, kendi içinizden biri aracılığıyla Rabb’inizden size öğüt verici bir mesajın gelmesine niçin şaşıyorsunuz?”

“Unutmayın ki Allah, Nûh kavminin yok edilişinin ardından, size büyük bir güç ve yetenek armağan ederek bu topraklarda egemen olmanızı sağlamıştı. Şu hâlde, Allah’ın nîmetlerini hatırlayın ve bu nîmetlerin şükrünü eda etmek üzere Rabb’inize gereğince kulluk edin ki, hem dünyada, hem de âhirette mutluluk ve kurtuluşa erebilesiniz.”

70. Onlar bu güzel çağrıya karşılık, **şöyle dediler:** “Ya, demek **sen bize, bir tek Allah’a kulluk edelim de, atalarımızın tapmakta olduğu** ve bize her istediğimizi yapma imkânı sağlayan, üstelik can sıkıcı emirlerle keyfimizi bozmayan; gerektiğinde kendileri adına hükümler uydurup halkı çıkarlarımız doğrultusunda yönlendirebileceğimiz **tanrıları bırakalım diye geldin, öyle mi?** Bir de kalkmış, öğütlerini dinlemediğimiz takdirde dünya ve âhirette cezaya çarptırılacağımızı söylüyorsun. **Eğer sözünün arkasındaysan, bize savurduğun tehditleri gerçekleştir de görelim!”**

71. Bunun üzerine **Hûd, “O hâlde,” dedi, “Rabb’iniz tarafından** inkârcılara vaadedilen **korkunç bir belânın ve dehşet verici bir gazâbın tepenize inmesi artık kaçınılmaz olmuştur!”**

“Demek siz, kendilerine ilâhî bir yetki verildiğine dâir haklarında Allah’ın hiçbir delil indirmedeği; yetki alanlarını, kudret sınırlarını,

verdikleri ve verecekleri bütün hükümleri, kısaca sahip oldukları tüm özellikleri **sizin ve atalarınız ın** belirleyerek **uydurd u ğ u** hayal ü r ü n ü birtakım **isimler hakkında benimle tartışıyorsunuz, öyle mi?”**

“Madem küstahlıkta bu kadar ileri gittiniz, **o hâlde**, başınıza gelecekleri **bekleyin bakalım, ben de sizinle birlikte bekliyorum!”**

72. Derken, engin lütuf ve rahmetimiz sayesinde onu ve beraberindeki müminleri zâlimlerin elinden **kurtardık; ayetlerimizi inkâr edip inanmamakta diretenlere gelince**, tam yedi gece sekiz gün süren korkunç bir fırtınayla (69. Hâkka: 7) **hepsinin kökünü kazıdık!**

Ve zamanla inkârcılık, yeniden ortaya çıktı. İşte, insanlığın yaşadığı ibret verici olaylardan bir başka kesit:

73. Sonra Semud halkına, kardeşleri gibi yakından tanıdıkları soydaşları Sâlih’i elçi olarak görevlendirdik. Sâlih, **“Ey halkım!” dedi,**

“Allah’a gönülden boyun eğin ve yalnızca O’na kulluk edin! Zira sizin, O’ndan başka otoritesine kayıtsız şartsız boyun eğeceğiniz bir efendiniz, bir ilâhınız yoktur!”

“Bakın, Rabb’inizden size, benim Peygamberliğimi kesin olarak ispatlayan apaçık bir mûcize gelmiş bulunuyor: Allah’ın sizi sınamak üzere gönderdiği şu devesi, sizin için hem dürüstlük ve samîmiyetinizi sınavan bir imtihân, hem de gerçek Peygamberi tanımanızı sağlayan apaçık bir mûcizedir! Bu sahipsiz deveye karşı tavrınız, kaba kuvvete baş vurarak zayıf ve çaresiz insanları ezme huyundan vazgeçip geçmediğinizi ortaya koyan bir ölçü olacaktır. O hâlde bırakın onu, Allah’ın arzında serbestçe otlasın ve sakın ona bir zarar vermeye kalkmayın, aksi hâlde can yakıcı bir azap sizi yakalayacaktır!”

74. “Unutmayın ki, Allah Âd kavminin yok edilişinin ardından, sizin Hicr bölgesinde egemen güç olmanızı sağladı ve size bu

diyarda nice imkânlar bahşetti. Öyle ki, ülkenin geniş ovalarında muazzam saraylar dikeyor, dağlarını yontarak güvenli evler inşâ ediyorsunuz. Şu hâlde, Allah'ın nîmetlerini hatırlayın da, yeryüzünde inkârı, zulmü, ahlâksızlığı yaygınlaştırarak bozgunculuk yapmayın!"

75. Salih'in bu çağrısına karşılık, **halkı içerisinden**, onların emeğini sömürerek elde ettikleri güç ve servetle küstahça **üstünlük taslayan** ve Allah'a boyun eğmeyi kibirlerine yediremeyen **ileri gelenler**; ezilmiş, sömürülmüş ve geri bırakılmış kesimdeki **inançlı insanlara**, **"Siz, gerçekten de Sâlih'in Allah tarafından gönderilmiş bir Peygamber olduğunu mu düşünüyorsunuz?** Sakın o, sizi kullanarak iktidarı ele geçirmek isteyen bir mâceraperest olmasın?" **dediler. Onlar da, "Doğrusu biz, onun aracılığıyla gönderilen o dosdoğru inanç sistemine yürekten inanıyoruz!" diye cevap verdiler.**

76. Buna karşılık, üstünlük taslayanlar, **“Fakat biz, sizin bu inandıklarınızı kesinlikle reddediyoruz! Çünkü evrensel adâlet, doğruluk, erdemlilik, fedâkârlık, hak, hukuk gibi safsatalarla keyfimizi bozmaya hiç niyetimiz yok!” dediler.**

77. Ardından da, Rab’lerinin emrine başkaldırdılar ve Allah’a itaatin simgesi olan deveyi kesip öldürdüler. Üstelik Sâlih’e meydan okuyarak, **“Ey Sâlih!” dediler, “Eğer s e n gerçekten Peygambersen, haydi bizi tehdit edip durduğ u n şu azâbı getir de görelim!”**

78. Bunun üzerine, ansızın dehşet verici bir gürültüyle patlayarak şehrin altını üstüne getiren korkunç bir sarsıntı çarpıverdi onları; böylece, düne kadar güven içinde oturdukları yurtlarında, oldukları yere cansız serildiler!

79. Sâlih, bu müthiş olaydan sonra oradan ayrıldı. Bakışlarını öteye çevirerek, **“Ey benim isyankâr halkım; ne olurdu, sözümü**

dinleyip zulüm ve haksızlıklardan vazgeçseydiniz! Oysa, **ben size Rabb'imın mesajını iletmiş**, bu korkunç âkıbetten kurtarmak için **size içtenlikle öğüt vermişim! Ne var ki siz, öğüt verenlerden hiç hoşlanmıyorsunuz!"** dedi.

80. Lut'u da, erkek erkeğe sapık ilişkilere giren azgın bir toplumu uyarması için görevlendirmiştik. **Hani o, halkına şöyle seslenmişti: "Ey halkım! Sizden önce dünyada hiç kimsenin yapmadığı bir hayasızlığı mı yapıyorsunuz?"**

81. "Aman Allah'ım! Demek siz kadınları bırakıyor da, cinsellik arzunuzu tatmin etmek için erkeklere yöneliyorsunuz, öyle mi? Doğrusu siz, gerçekten sınırı aşmış bir topluluksunuz!"

82. Fakat halkının bu uyarıya cevabı, şu sözlerden öteye gitmedi: "Çıkarın şunları şehrinizden! Bunlar ne kadar da temiz insanlarmış böyle!"

Böylece, Lut ile halkı arasında, yıllar sürecektir zorlu bir mücadele başladı. Fakat inkârcılar, tüm uyarılara rağmen ilâhî dâvetten yüz çevirdiler; azıttıkça azıttılar!

83. Bunun üzerine, onu ve ailesini bir gece vakti şehirden çıkararak, gelecek olan azaptan kurtardık fakat karısı hariç, çünkü o, kâfirlerin zulmünü onaylayarak o zâlimlerle birlikte geride kalanlardan olmuştu!

84. Ve geride kalanların üzerlerine, zalimleri kırıp geçiren azap taşlarını yağmur gibi yağdırdık! İşte, bu ibret verici olaya bir bakın da, suçluların cezası nasılmış, görün!

85. Sonra Medyen halkına, kardeşleri gibi yakından tanıdıkları soydaşları Şuayb'ı elçi olarak gönderdik. Şuayb, “Ey halkım!” dedi, “Allah’a gönülden boyun eğin ve yalnızca O’na kulluk edin! Zira sizin, O’ndan başka otoritesine kayıtsız şartsız boyun eğeceğiniz bir efendiniz, bir ilâhınız yoktur! İşte Rabb’inizden size,

hakîkati tüm berraklığıyla ortaya koyan apaçık **bir delil** olarak, ilâhî mesaj **gelmiş bulunuyor. O hâlde, ölçü ve tartıda adâleti gözetin; hiç kimsenin hakkını çiğnemeyin! Yeryüzünde ilâhî hükümler uygulanarak düzen ve denge kurulmuşken, sakın orada bozgunculuk çıkarmay ı n !** İnsanı vahyin rehberliğinden uzaklaştırarak onu inkâr, zulüm ve ahlâksızlık bataklığına sürüklemeyin! **Eğer gerçekten inanıyorsanız, bu sizin dünyada ve âhirette kurtuluşunuz için en hayırlısıdır!”**

86. “İnananları baskı ve tehditlerle Allah’ın yolundan çevirmek ve asılsız iftiralarla, aldatıcı propagandalarla bu yolu insanların gözünde eğri göstermek için, öyle her köşe başında pusuya yatmayın!”

“Hatırlayın, bir vakitler sayıca az idiniz de, Allah sizi çoğaltarak güçlü, zengin ve müreffeh bir toplum yaptı . Sizden önce yeryüzünde bozgunculuk çıkarana nın sonu nice olmuş, insanlık tarihine bir bakın da ibret alın!”

87. “Ey halkım! Madem ki, içinizden bir grup benim getirdiğim bu hakîkate inandı ve bir kısmı inkâr etti; o hâlde, Allah aramızda hükmünü verinceye kadar bekleyin! Kuşkusuz O, hükmedenlerin en hayırlısıdır.”

88. Şuayb’ın bu güzel sözlerine karşılık, halkının büyüklük taslayan ileri gelenleri, “Ey Şuayb!” dediler, “Ya bizim hayat tarzımıza tamamen uyup dinimize dönersiniz, ya da seni ve seninle birlikte iman edenleri yurdumuzdan sürüp çıkarırız! Ya bunu böylece kabul eder, bizi sever, bizimle birlikte bizim gibi aynı hayatı yaşarsınız, ya da çeker gider, ülkemizi terk edersiniz!” Bunun üzerine Şuayb, “Peki, biz istemesek de bizi zorla dinimizden döndürecek misiniz? Zorla, baskıyla kalplerimize hükmedebileceğinizi mi sanıyorsunuz?” diye cevap verdi. Ve ekledi:

89. “Allah bizi sizin şu bâtıl dininizden kurtardıktan sonra, eğer yeniden ona dönecek olursak, gerçekten doğru ile yanlış

birbirine karıştırmış ve açıkça **Allah’a iftira etmiş oluruz. Oysa Rabb’imiz Allah** sizin dininize dönmemizi **dilemedikçe** —ki O inkâra dönmemizi dilemez— **ona dönmemiz asla söz konusu olamaz.** İnsanoğlunun bilgisi sınırlıdır, fakat **Rabb’imizin sonsuz ilmi her şeyi kuşatmıştır.** Bu yüzden **biz, yalnızca O’na güveniriz.”**

Şuayb Peygamber hakîkati bile bile reddeden bu inatçı kâfirlerin imana geleceğinden iyice ümit kesince, Allah’a el açıp yalvarmaya başladı:

“Ey Rabb’imiz, artık bizimle şu zâlim halkımız arasında hükmünü ver! Kuşkusuz Sen, hüküm verenlerin en hayırlısı!”

90. Halkının inkâr eden ileri gelenleri, müminleri iknâ yoluyla bu yoldan çeviremeyeceklerini görünce, bu kez kaba kuvvete başvurarak —ki küfrün değişmez mantığıdır bu— iman edenlere, “Eğer Şuayb’a itaat edecek olursanız, kesinlikle hüsrana

uğrayacaksınız!” dediler.

91. Derken, ansızın dehşet verici bir gürültüyle patlayan ve şehrin altını üstüne getiren korkunç bir sarsıntı çarpıverdi onları ve cansız bir hâlde, oldukları yere seriliverdiler!

92. Şuayb’ı yalancılıkla suçlayanlar... Onlar değildi sanki, düne kadar yurtlarında şen şakrak dolaşanlar! Evet, Şuayb’ı yalanlayanlar... Asıl kendileri olmuştu korkunç felâkete uğrayanlar!

93. Bunun üzerine Şuayb, yüzünü öteye çevirerek, “Ey benim isyankâr halkım!” dedi, “Ne olurdu, sözümü dinleyip zulmünüzden vazgeçseydiniz! Oysa ben size Rabb’imin mesajını iletmiş ve bu korkunç âkıbetten kurtarmak için içtenlikle öğüt vermiştim! Fakat böylesine azgın ve inkârcı bir toplum için artık nasıl üzülebilirim?”

94. Biz hangi ülkeye bir Peygamber veya dâvetçi gönderdiysek, mutlaka o ülke halkını

yoksulluk ve benzeri sıkıntılarla imtihan etmişizdir ki, böylece gaflet uykusundan uyansınlar da, ne kadar âciz olduklarını idrâk ederek Allah’a yönelip yalvarsınlar.

95. Derken bir süre sonra bu kötü durumu kaldırıp, onun yerine güzellikler ver iriz. Nihâyet, refah seviyeleri iyice yükselince yavaş yavaş azgınlaşmaya başlayarak, “Atalarımız da zaman zaman böyle sıkıntılı ve sevinçli anlar yaşamışlardı. Demek ki, bu olaylar ilâhî bir uyarı, imtihan veya ceza filan değil, tamamen tesadüflere bağlı olarak öteden beri süregelen basit tabiat hâdiseleri ve sosyal olaylarmış!” derler. Böylece Allah’ın emirlerini bir kenara atıp, yeryüzünde fesat çıkarırlar. Bunun üzerine, hiç beklemedikleri bir anda, korkunç bir azap ile onları ansızın yakalayiveririz!

96. Oysa helâk edilen ülkelerdeki toplumlar, elçilerinin getirdiği hakîkate iman edip dürüst ve erdemlice davranarak kötülüklerden sakınmış olsalardı, onları elbette helâk etmezdik; tam

tersine, yerin ve göğün bütün nîmet ve bereketlerini önlerine sererdik! Ne var ki, hakîkati bile bile inkâr ettiler; Biz de onları, yaptıklarından dolayı cezalandırdık!

97. Peki, şu anda yeryüzünde hüküm süren dünya toplumları, geceleyin uyu rlarırken az â b ı m ız ın ansızın gelip tepelerine çökmeyeceğinden nasıl emîn olabiliyorlar?

98. Veya b u dünya toplumları, gü ndüz v a k t i dünyanın zevk ve nîmetlerine dalmış oyalanıp dururlarken, azâbımızın gelip çatmayacağından nasıl emîn olabiliyorlar?

99. Evet, Allah'ın plânından ve bu plân uyarınca mutlaka gelecek olan azabından **nasıl emîn olabiliyorlar? Oysa ancak hüsrana mahkûm olmuş bir toplum, kendisini Allah'ın plânına karşı güvende hissedebilir.**

100. Önceki nesillerin helâk oluşunun ardından bugün bu ülkelerde egemenlik sürenler şu gerçeği hâlâ kavrayamadılar mı ki, şâyet dileseydik, işledikleri günahlar yüzünden pekâlâ onları da mahvedebilirdik! Yâhut kalplerini mühürlerdik de, değil hakîkate iman etmek, onu işitemezlerdi bile!

101. Ey Peygamber ve onu adım adım izleyen Müslüman! İşte böylece sana, geçmişte helâk edilmiş bu toplumların yaşadığı olaylardan bir bölümünü anlatıyoruz. Gerçekten de Peygamberleri, hakîkatin bütün delillerini ortaya koyarak onlara mûcizeler göstermiş, apaçık deliller getirmişlerdi. Ne var ki onlar, başlangıçta bir kere inkâr ettikleri hakîkate, kibir ve inatları yüzünden bir türlü inanmaya yanaşmadılar. Allah, hakîkati bile bile reddeden bu gibi inkârcıların kalplerini işte böyle mühürler!

102. Çünkü Biz onların çoğunda, en ufak bir doğruluk, dürüstlük, vefâkârlık görmedik;

tam tersine, pek çoklarının sözünde durmayan, ahlâksız ve yoldan çıkmış günahkâr kimseler olduğunu gördük!

103. Derken onların ardından Mûsâ'yı, Peygamberliğini ispatlayan mûcizeler ve hakîkati açıkça ortaya koyan ayetlerimizle birlikte Firavuna ve onun önde gelen yöneticilerine gönderdik fakat onlar, mûcizeler karşısında düştükleri âcizliği idrâk etmelerine rağmen, buyruklarımıza karşı gelerek ayetlerimize karşı zâlimce bir tutum takındılar. Fakat bak, bozguncuların sonu nasıl olmuş:

104. Mûsâ, “Ey Firavun!” dedi, “Hiç şüphelen olmasın ki, ben, tüm varlıkların gerçek sahibi, yöneticisi ve Efendisi olan Allah tarafından size gönderilmiş bir elçiyim!”

105. “Allah hakkında gerçek dışında bir şey söylememek, benim için bir insanlık ve kulluk borcudur. Benim görevim, Allah'ın bana bildirdiği hakîkati dile getirmekten başka bir şey

değildir. **B a k ı n** , sözlerimin doğruluğunu ispatlamak üzere, **size Rabb’inizden apaçık bir delil getirdim; o hâlde, şu köleleştirmiş olduğun İsrail Oğulları’nı bırak da, benimle birlikte Mısır’dan çıkıp atalarının yurduna, Filistin’e gelsinler.**

106. Firavun, “Gerçekten bir mûcize getirdiysen, haydi onu göster bakalım, eğer doğru söylüyorsan!” dedi.

107. Bunun üzerine Mûsâ asâsını atıverdi yere; bir de ne görsünler, o cansız değnek, kocaman bir yılanı dönüşmüş!

108. Ve elini koynuna sokup çıkardı; bir de ne görsünler, koynuna sokmadan önce normal olan eli, şimdi görenlere hayranlık verecek derecede ıslıl ıslıl, bembeyaz!

Böylece Firavunun ve adamlarının, Mûsâ’nın doğru söylediğine dâir en ufak bir kuşkuları kalmadı. Fakat kibir ve ihtirâsları onları imandan alıkoydu. Bu yüzden, Mûsâ’nın dâvetini etkisiz

kılmak amacıyla plânlar kurmaya başladılar:

109. Firavun'un halkından önde gelen toplumda söz sahibi kimseler, “Bu adam,” dediler, “olsa olsa, işini iyi bilen bir sihirbazdır!”

110. “Tek amacı, tahtınızı ele geçirip sizi yurduunuzdan çıkarmak.” Bunun üzerine Firavun, **“Peki, teklifiniz nedir?”** diye onlara sordu.

111. Dediler ki: “Yılana dönüşen bu asâ Mûsâ'nın elinde olduğu sürece, onu öldürmemize imkân yok. Hadi öldürdük diyelim, o zaman da İsrail Oğulları isyan edecektir ki, bunu asla göze alamayız. İyisi mi, onu ve kardeşini bir süre oyala, bu arada tüm ülkeye haberciler gönder ki,”

112. “Bütün usta ve mahâretli sihirbazları toplayıp senin huzuruna getirsinler. Sonra onları ve Mûsâ'yı halkın huzurunda yarıştıralım. Nasıl olsa halk, sihirbazların göz boyaması ile

Peygamberin mûcizesi arasındaki farkı ayırt edemez. Mûsâ'nın taraftar toplamasına, ancak bu şekilde engel olabiliriz.”

Bu teklif kabul edildi ve plân uygulanmaya başlandı:

113. Ülkenin dört bir yanından getirilen sihirbazlar, Firavun'un huzuruna çıkararak, **“Eğer Mûsâ'ya karşı üstün gelirsek, iyi bir ödülü hak etmiş oluruz değil mi?” diye sordular.**

114. Firavun, **“Elbette!” diye cevapladı, “Üstelik o zaman, en yakın ve en seçkin adamlarımdan olacaksınız.”**

Derken Mûsâ ile sihirbazlar, bir bayram sabahı, şehrin büyük meydanında toplanan halkın karşısına çıktılar:

115. Sihirbazlar, **“Ey Mûsâ! Mahâretini göstermek için ilk önce sen mi asânı atmak istersin, yoksa elimizdekileri önce biz mi ortaya**

atalım?” diye sordular.

116. Mûsâ hiç korkmadan, “Önc e **siz atın!**” dedi. **Sihirbazlar** önceden hazırladıkları iplerini ve **değneklerini** meydanın ortasına **atınca**, insanların gözlerini boyayıp onları **büyüleyerek dehşete düşürdüler; böylece, gerçekten büyük** ve etkileyici **bir sihirbazlık gösterisi sundular.** Zira attıkları sopalar ve ipler, ortalıkta hareket eden korkunç yılanlara, çıyanlara dönüşmüşlerdi. Bu manzara karşısında, Mûsâ bile korku içerisinde donakalmıştı.

117. Biz de Mûsâ’ya, “Asanı meydandaki yılanların ortasına **at!” diye vahyettik.** Mûsâ da yeniden cesaret kazanarak asâsını attı. **Bir de ne görsünler;** Mûsâ’nın asâsı, dev bir yılan dönüş e r e k **büyücülerin gerçek gibi gösterdikleri** yılan, çıyan türünden **ne varsa hepsini birer birer yalayıp yutuyor!**

118. Böylece, hakikat tüm berraklığıyla ortaya çıktı ve sihirbazların birer düzenbaz,

Mûsâ'nın ise gerçek bir Peygamber olduğu anlaşıldı; ayrıca gerek Firavun'un, gerek sihirbazların **yaptıkları** işler, kurdukları bunca hile ve entrikalar **boşa gitmiş oldu**.

119. İşte o anda, hepsi müthiş bir **yenilgiye uğrayıp küçük düştüler**. O hâlde, ey müminler; siz de zamanınızın Mûsâ'sı olup zâlimlerin karşısına Allah'ın ayetleriyle —ki Mûsâ'nın asâsından çok daha büyük bir mûcizedir— çıktığınız takdirde, emîn olun ki, benzer firavunların her türlü sihirbazları, düzenleri ve sistemleri, Allah'ın ayetleri karşısında eriyecek, böylece zâlimler bir kez daha yenilgiye uğrayıp küçük düşecek, hattâ onların “sihirbazları” bile, hakîkatin gücü karşısında teslim olmaktan kendilerini alamayacaklardır:

Evet, apaçık mûcizeleri görmesine rağmen, Firavun hakîkati kabule yanaşmadı. Fakat hakîkati görür görmez kalbinden vurulan birileri vardı:

120. Sihrin mahiyetini ve etki sınırlarını çok iyi bildiklerinden, Musa'nın yaptığığın apaçık bir

mûcize olduğunu anlayan **sihirbazlar**, gördükleri mûcize karşısında derhâl **secdeye kapandılar** ve:

121. “İman ettik biz, âlemlerin Rabb’ine!”
dediler,

122. “Mûsâ ile Hârûn’un dâvet ettikleri, tüm varlıkların gerçek sahibi, yöneticisi ve efendisi olan o âlemlerin **Rabb’ine!”**

123. Bu manzara karşısında çılgına dönen **Firavun**, **“Ben size izin verm eden ona inandınız, öyle mi?”** diye haykırdı, “Demek siz, ta başından beri Mûsâ adına çalışan birer ajan idiniz! Nasıl da akıl edemedim? **Aslında** bütün **bu** olup bitenler, bu ülkenin **halkını buralardan sürüp çıkarmak** ve böylece tahtımıza, tacımıza konmak **için** daha siz **şehirde** iken bana karşı **hazırlamış olduğunuz** sinsi bir **tuzaktan ibaret! Fakat şimdi görürsünüz siz:”**

124. “Otoriteme başkaldırma cüretinde bulunduğunuz için, **yemin olsun ki,** önce

ellerinizi ayaklarınızı çaprazlama kesecek, sonra da hepinizi çarmıha gerip asacağım!”

125. Bu tehditler karşısında zerre kadar sarsılmayan sihirbazlar, “Hiç önemli değil!” diye **cevap verdiler, “Biz zaten eninde sonunda Rabb’imize döneceğiz!** Bu ha üç gün önce, ha üç gün sonra olmuş, ne fark eder?”

126. “Belli ki, **sen ancak, Rabb’imizden bize gelen ayetlere inandık diye bizden böylesine nefret ediyor** ve sırf bu yüzden bizi cezalandırmak istiyorsun! Yoksa iddia ettiğin gibi bir komplo içerisinde olmadığımızı sen de adın gibi biliyorsun.”

Sonra Allah’a el açıp yalvardılar:

“Ey Rabb’imiz, bu zâlimin zulmüne karşı bize dayanma gücü ver ve yalnızca sana boyun eğen Müslümanlar olarak canımızı al!”

Böylece, Firavunun saltanatını koruma adına Mûsâ’ya meydan okuma cüretini gösteren

sihirbazlar, ruhlarında müthiş bir devrim gerçekleştirerek müminler kervanına katılmış ve aynı günün akşamı şehâdet şerbetini içerek en yüce makâma ulaşmışlardı. Onların bu “şehâdeti” Firavun’un bütün suçlamalarını anlamsız kılmış ve Hz. Mûsâ’nın Peygamberliğini açıkça gözler önüne sermişti. Bunun üzerine:

127. Firavun’un soydaşları arasından önde gelen yönetici takımı, kraldan fazla kralcı kesilerek, “Ey firavun!” dediler, **“Mûsâ’yı ve taraftarlarını,** birlik ve beraberliğimizi bozarak bu ülkede karışıklık çıkarsınlar da seni ve tanrılarını terk etsinler diye mi sağ bırakıyorsun?” Firavun, “Merak etmeyin, **İsrail Oğulları’nın erkek çocuklarını öldürecek, kızlarını da her türlü hizmetimizde kullanmak üzere sağ bırakacağız ve yine tepelerinde ezici üstünlüğümüzü sürdüreceğiz!”** dedi.

128. Bu arada **Mûsâ, halkına** inanç ve kulluğun esaslarını öğreterek **şöyle diyordu:** “Ey halkım! Bütün kuvvet ve kudretin Allah’ın elinde

olduğunu ve O dilemedikçe, hiç kimsenin size bir şey yapamayacağını bilin! Sakın ola ki, ümitsizliğe düşmeyin! Yalnızca **Allah'ın yardımına sığının** ve O'nun yolunda zâlimlere karşı mücâdele verirken, tam bir direnç göstererek **sabredin!** **Hiç şüphesiz, yeryüzü Allah'ındır ve oraya dilediği kullarını egemen kılar.** Unutmayın, dünyada da, âhirette de mutlu **son** ve nihâî zafer, Allah'a saygıyla bağlanarak kötülüklerden titizlikle **sakınan** dürüst ve erdemli **kimselerin olacaktır!"**

129. Ama onlar, “Ey Mûsâ!” diye **yakındılar,** “İyi hoş söylüyorsun da, **sen bize** Peygamber olarak **gelmeden önce de eziyet çekiyorduk, şimdi sen bize geldikten sonra da** aynı eziyeti fazlasıyla çekiyoruz! Güya bizi kurtarmaya gelmiştin, fakat uyuyan fitneyi uyandırdın ve Firavunu iyice azdırarak başımıza belâ ettin!” Buna karşılık Mûsâ , “Hele biraz daha sabredin, kardeşlerim! **Ümit ediyorum ki, Rabb'iniz düşmanlarınızı helâk edecek** ve onların ardından **yeryüzünde sizi egemen kılacaktır.**

İşte asıl zor imtihân o zaman başlayacak: Allah, sizi güç ve servet ile imtihân etmek sûretiyle, nîmetler karşısında **nasıl davrandığınıza bakacaktır!" dedi.**

Derken ilâhî plân, aşama aşama gerçekleşmeye başladı:

130. Andolsun Biz, Mısır halkın a kıtlıklar vererek ve orada yetişen ürünleri azaltarak **F i r a v u n v e y a n d a ş l a r ı n ı** defalarca cezalandırdık ki, belki düşünüp ibret alırlar. Fakat ibret alamadılar. Şöyle ki:

131. Ne zaman kendilerine bir iyilik erişse, “**B u** bizim doğru yolda olduğumuzu açıkça gösteren bir delil olup, **yalnızca bize aittir** ve sırf bizim bilgi ve becerimiz sayesinde gerçekleşmiştir!” derlerdi. **Başlarına bir belâ gelince de, Mûsâ ve arkadaşlarının kendilerine uğursuzluk getirdiğini ileri sürerlerdi. Hayır; aslında uğursuzlukları kendi kötülükleri yüzünden Allah tarafından**

verilmiştir; ne var ki, pek çokları bunu bilmezler.

132. Böylece, Firavun ve adamları Mûsâ'ya kafa tutarak, **“Sen bizi büyülemek için hangi mûcizeyi karşımıza getirirsen getir, yine de sana inanmayacağız!”** dediler.

133. Biz de, her biri başlı başına birer mûcize olarak, üzerlerine günlerce sel suları boşaltan **tufanı**, her yeri kaplayarak hayatı felç eden sürü sürü **çekirgeleri**, ürünleri mahveden zararlı **böcekleri**, nehirleri ve şehirleri dolduran **kurbağaları** ve içme sularını kızıla boyayan **kani gönderdik**. Fakat bütün bu uyarılara karşılık, **küstahça kibirlenip sürekli suç işleyen bir topluma dönüştüler.**

134. Ne zaman yukarıda sözü edilen belâlardan bir belâ başlarına çökse, her defasında **“Ey Mûsâ!”** diye yalvarıyorlardı, **“Sana verdiği sözün hürmetine, bizim için Rabb'ine yalvar da şu belâyı başımızdan**

kaldırsın! Yeminle söylüyoruz, eğer bu azâbı bizden uzaklaştırırsan, sana kesinlikle iman edeceğiz ve İsrail Oğulları'nın seninle birlikte Mısır'dan çıkıp gitmesine izin vereceğiz!"

135. Fakat başlarındaki azâbı —geçici bir süre için— kaldırdığımız anda, hemen verdikleri sözden cayıveriyorlardı.

136. Biz de bunun üzerine, ayetlerimizi yalan sayıp göz ardı ettikleri için, hepsini cezalandırıp denizde boğduk!

137. O güne kadar ezilen, hor görülen ve güçsüz bırakılan mümin toplumu ise, her karış toprağını bol bol nîmet ve bereketlerle donattığımız kutsal toprakların doğusuna batısına yani Filistin diyarına egemen kıldık.

Ve böylece, Rabb'inin İsrail Oğulları'na vermiş olduğu o güzel söz, —zorluklara göğüs gererek sabretmeleri sayesinde— tam olarak gerçekleşmiş oldu. Zâlimlere gelince:

Firavun ve adamlarının yaptıkları ve yükselttikleri her şeyi yerle bir ettik. Yani onları denizde boğduktan sonra, âhireti kaybetme pahasına uğrunda mücâdele ettikleri malı, servet, şan, şöhret ve saltanatlarını yıkıp yok ettik.

İşte, Mûsâ ve arkadaşları için asıl imtihân, bundan sonra başlıyordu:

138. Biz İsrail Oğulları'nı denizden karşı tarafa geçirdikten sonra, birtakım putlara tapmakta olan bir toplulukla karşılaştılar. Yüzyıllarca putperest bir toplumun esâreti altında yaşamış olan bu insanlar, **“Ey Mûsâ!”** dediler, **“Bize de bunların tanrıları gibi görebileceğimiz, dokunabileceğim i z bir tanrı yap!”** Buna karşılık Mûsâ, **“Siz gerçekten de câhil bir toplumsunuz!”** dedi.

139. “Çünkü sizin imrenerek kendinize model aldığınız bu insanların içinde bulundukları inanç sistemi yok olup gitmeye mahkûmdur, yaptıkları da tamamen boş ve yanlıştır!”

140. Ve sözlerine devamla, “**Hem Allah sizleri tüm insanlara üstün kılmışken, nasıl olur da sizin için O’ndan başka hükmüne boyun eğilecek bir otorite, kulluk ve ibâdet edilecek bir tanrı arayabilirim?” dedi.**

141. Ve onlara, Allah’ın şu sözlerini ilettiler: “**Sizi Firavun ve ordusundan nasıl kurtardığımızı hatırlayın: Hani onlar size en acı işkenceleri çektiriyor; bir soykırımı olarak neslinizi yok etmek için oğullarınızı boğazlıyor, kadınlarınızı utanç verici işlerde kullanmak üzere sağ bırakıyorlardı. İşte bütün bunlarla, Rabb’iniz sizi eğitip olgunlaştırmak ve böylece insanlığı doğru yola ileten örnek ve öncü bir toplum yapmak üzere çetin bir sınavdan geçirmektedir.**”

142. Derken, **Mûsâ’ya** Tevrat’ın ilk ayetlerini vermek üzere huzurumuza çağırmadan önce, oruç ve benzeri ibâdetlerle bu büyük buluşmaya hazırlanması için ona Sînâ Dağında otuz gün **otuz gecelik bir süre belirledik; sonra buna bir**

o n günlük r h  hazırlık s resi daha ekledik; böylece Rabb'inin ona belirlediği süre kırk geceye tamamlanmış oldu. Mûsâ, kendisiyle birlikte Sina dağının eteklerine kadar gelen kardeşi Hârûn'a, "Ben yo kken bu halka sen önderlik edeceksin; onlara g zellekle davran ve sakın bozguncuların yolundan gitme!" dedi.

143. Nihâyet Mûsâ, belirled iğimiz zamanda buluşma yerine geldi. Rabb'i kendisiyle konuŐmaya baŐlayınca, bunun verdiği sonsuz zevk ve heyecan la, "Ey Rabb'im!" diye yalvardı, "Bana kendini göster ki sana doyasıya bir bakayım!" Buna karşılık, Allah Şöyle buyurdu: "Sen beni dünya gözüyle asla g remezs i n ! Çünkü buna dayanamazsın! Fakat mutlaka beni görmek istiyorsan, önce Şu dağa bak; şimdi ona görüneceğim, eğer o sapasağlam yerinde kalırsa, o zaman sen de beni görebilirsin demektir." Ve Rabb'i dağa tecelli edi p ona nurunu gösterince, onu paramparça etti ve

bu olayın dehşetiyle, **Mûsâ bayılıp yere düştü. Sonra ayılıp kendine gelince, “Ey Rabb’im!” dedi, “Sen her türlü noksanlıktan uzaksın, yücesin! Affına sığınarak sana yöneliyorum! Ve ben, Seni dünya gözüyle görmenin imkânsız olduğunu görerek, Sana Senin istediğin gibi inananların ilkiyim!”**

144. Bunun üzerine, Allah şöyle buyurdu: “Ey Mûsâ! Hem sana verdiğim elçilik göreviyle ve hem de seninle özel konuşmam sayesinde, seni insanlar arasından seçip yücelttim; o hâlde sana verdiğim ş u levhalarda yazılı olan emirlere sımsıkı sarıl ve Rabb’ine gönülden boyun eğerek şükreden bir kul ol!”

145. Biz bu levhalara, Allah’ın rıza ve gazab yollarını anlatan Müslümanca yaşamaya dair çeşitli nasihatleri ve insanlığı dünya ve âhirette kurtuluşa iletecek her şeyin açıklamasını Mûsâ için yazmıştık. Ve buyurmuştuk ki: “Bunlara sıkıca sarıl! Halkına da emret; bunu en güzel şekilde tutsunlar.”

Yakında size, bir ibret ve imtihân olmak üzere yoldan çıkmışların yurdunu göstereceğim. Onlara da bu mesajı iletcek, hak ve hakîkatin bayraktarlığını yapacaksınız. Fakat inatla karşınıza dikilenler olacak. Zira bu kitap, yalnızca gerçeğe ulaşmak isteyenleri doğru yola iletir:

146. Yeryüzünde haksız yere kibirlenenleri, kalplerini kör ederek ayetlerimden uzaklaştıracam. Çünkü onlar, hakîkati ortaya koyan bütün mûcizeleri görseler, yine de inanmazlar. Doğru yolu görseler, onu izlenecek yol ol arak benimsemezler fakat azgınlık yolunu görünce, onu derhâl kendilerine yol edinirler. Bütün bunlar da, ayetlerimizi yalan saymalarından ve onları göz ardı etmelerinden ileri gelmektedir.

Oysa ki;

147. Âyetlerimizi ve âhiretteki o büyük buluşmayı inkâr edenlerin İslâm'ı ortadan

kaldırmak için gösterdikleri bütün gayret ve **çalışmaları** sonuçsuz kalacak ve onların sözde iyilikleri de **boşa gidecektir. Onlar,** bu fecî âkıbeti bizzat kendileri hazırlamışlardır. Öyle ya, **yaptıklarından başka bir şeyin cezasını mı çekiyorlar?**

Nitekim, geçmişte yaşanan şu ibret verici örnek, bunu ne güzel anlatıyor:

148. Mûsâ'nın kavminden birçokları, O'nun vahiy almak üzere Sînâ dağına çıkmasının hemen ardından, süs eşyalarından edindikleri ve rüzgarın etkisiyle böğürttü sesi çıkaran bir buzağı heykeline tapınmaya başladılar.

Peki onlar, taptıkları bu eski Mısır putunun kendileriyle konuşmaktan bile âciz olduğunu, hele onlara asla doğru yolu gösteremeyeceğini göremiyorlar mıydı? Evet, görmesine görüyorlardı, fakat işlerine öyle geldiği için, onu kendilerine tanrı edindiler ve böylece kendilerine zulmetmiş oldular.

149. Nihâyet akılları başına gelip **doğru** yoldan sapmış olduklarını anladıklarında, pişmanlık içinde kıvranarak, “Eyvah bize! Eğer Rabb’imiz bizlere merhamet etmez ve bizleri bağışlamaz ise, kesinlikle kaybedenlerden olacağız!” diye feryat ettiler.

150. Derken, Mûsâ kavmine dönünce, öfkeli ve üzgün bir hâlde, “Benden sonra arkamdan ne kötü işler yapmışsınız! Rabb’inizin emri gelinceye kadar bekleyemediniz mi?” diye çıkıştı. Sonra bu öfkeyle, üzerinde ayetler yazılı olan **levhaları** bir kenara, **yere attı ve** yerine vekil bırakmış olduğu **kardeşini saçından tutup sarsmaya başladı.** Kardeşi Hârûn, “**Ey anacığımın oğlu!**” dedi, ve “**Bu insanlar beni güçsüz gördüler ve az kalsın canıma kıyacaklardı. Ne olur, düşmanları bana güldürme ve beni bu zâlim insanlarla bir tutma!**” diye olup bitenleri bir bir anlattı.

151. Bunun üzerine Mûsâ, **“Ey Rabb'im!”** diye yalvardı, **“Beni de, kardeşimi de bağışla ve bizi rahmetinle kuşat; hiç kuşkusuz Sen, merhamet edenlerin en merhametlisisin!”**

152. **“Buzağıyı tanrı edinenlere gelince, onların başına Rab'leri tarafından bir gazâb çökecek ve böylece, dünya hayatında alçaklığa mahkûm olacaklar!”**

İşte Biz, hakikati çarpıtarak Allah adın a yalanlar uyduranları böyle cezalandırırız!

153. İşlediği kötülüklerin ardından tövbe edip Allah'ın ayetlerine yürekten iman edenlere gelince, elbette Rabb'in, bütün bunlardan sonra da son derece bağışlayıcıdır, merhametlidir.

154. Nihâyet Mûsâ'nın öfkesi yatışınca, az önce öfkeyle bir kenara bıraktığı levhaları yerden aldı. Bu levhalarda, Rab'lerinden korkanlar için yol gösterici ve rahmet

kaynağı hükümler vardı.

155. Derken **Mûsâ**, hep birlikte Allah'a yalvarıp bağışlanma dilemek üzere, **belirlediğimiz** ikinci bir **buluşma için, halkı arasından** onları temsil edebilecek **yetmiş kişi seçti**. Sonra beraberce Sînâ dağına çıkıp Rabb'in kelâmını işittiler. Fakat yine bazıları azgınlaşarak, "Ey Mûsâ, biz Allah'ı açıkça görmedikçe, sana asla inanmayacağız!" dediler. Üst elik bunu, tövbe etmek için geldikleri bir yerde söylüyorlardı. Bunun üzerine, **onları o müthiş sarsıntı yakalayınca, Mûsâ "Ey Rabb'im!" diye yalvardı, "Dil eseydin, onları da beni de daha önce helâk edebilirdin.** Bundan çok daha büyük günah işledikleri zaman bile onları affetmiştin; işte bu engin şefkat ve merhametine sığınarak sana yalvarıyorum, affet bizi Allah'ım! **Aramızdaki bazı kendini bilmezlerin işlediği günahlar yüzünden hepimizi helâk mı edeceksin?** Anlıyorum ki, **bütün bunlar, aramızdaki ikiyüzlüleri ayıklamak üzere, herkese hak ettiği karşılığı vererek dilediğini saptırdığın, dilediğini de doğru**

yola ilettiğın çetin bir imtihânından başka bir şey değildir. Bizim biricik yardımcımız ve koruyucumuz Sensin; bizi bağışla, bize merhamet eyle yâ Rab! Sen ki, bağışlayanların en hayırlısısın!"

156. "Bize hem bu dünyada, hem de âhirette iyilikler ve güzellikler nasip eyle; çünkü biz, affını ümit ederek yalnızca Sana yöneldik!"

Buna karşılık **Allah, şöyle buyurdu: "Azâbımla, kullar arasınd a n dilediklerimi cezalandırırım; rahmetime gelince, o her şeyi tamamen kuşatmıştır. Onu, dürüst ve erdemlice bir hayat sürerek kötülüğün her çeşidinden korunanlara, zekâtını verenlere ve ayetlerime yürekten inananlara nasip edeceğim.**

157. Onlar ki, ellerindeki Te vrat'ta ve daha sonra İncil'de ismini ve özelliklerini yazılı buldukları, (61. Saff: 6) okuma yazma dahî

bilmeyen bir kişi iken, insanlığı kurtuluşa iletecek bütün hidâyet bilgilerini içinde barındıran Kur'an gibi muhteşem bir mûcizeyi insanlığa duyuran Ahmed adındaki **Elçinin izinden gidecekler**. O Peygamber , **onlara iyiliği, güzelliği emredecek; kötü ve çirkin olan her şeyi de onlara yasaklayacak. Güzel ve temiz olan her şeyi onlara helâl kılarken, pis ve zararlı şeyleri onlara haram kılacak**. Sözde din adamlarının, insanlığın sırtına acımasızca yüklediği o anlamsız ve **ağır sorumluluk yüklerini sırtlarından indirecek**, insanlığı her alanda yücelmekten alıkoyan **üzerlerindeki o kölelik, cehâlet ve bağnazlık zincirlerini söküp atacak!**

İşte , Peygamberlerin vaktiyle müjdelemiş olduğu **bu Son Elçiye iman eden, ona saygı gösteren, mücâdelesinde ona yardımcı olan ve onunla birlikte gönderilen** Kur'an adındaki ilâhî ışığın **aydınlığında yürüyenler var ya, işte onlar, dünyada ve âhirette kurtuluşa erenlerdir.**

Ve nihâyet, Son Elçi geldi ve işte çağrısını yapıyor:

158. De ki: “Ey insanlar! Gerçekten ben, Allah’ın tüm insanlığa göndermiş olduğu elçisiyim. O Allah ki, göklerin ve yeryüzünün egemenliği yalnızca O’na aittir; O’ndan başka hükmüne boyun eğilecek hiçbir otorite, hiçbir tanrı yoktur; hayat veren de, öldüren de yalnızca O’dur. Şu hâlde, Allah’a ve Elçisine, şu okuma yazması bile olmadığı hâlde, kalbine nakşedilen Kur’an sayesinde insanlığı kurtuluşa iletecek bütün hidâyet bilgilerini göğsünde toplayan Peygambere —ki bizzat kendisi de Allah’a ve O’nun bütün kutsal kitaplardaki sözlerine yürekten inanmaktadır— iman edin ve onun izinden gidin ki, doğru yolu bulabilesiniz!

159. Mûsâ’nın halkı arasında, insanları hakîkate yönelten ve bu hakîkate dayanarak adâleti gerçekleştiren bir topluluk vardı.

160. Biz İsrail Oğulları'nı ,Yakup Peygamberin on iki oğlundan türeyen **oymaklar hâlinde on iki kabîleye ayırdık.** Çölde giderlerken, **halkı Mûsâ'dan su isteyince ona, “Âsanla şu kayaya vur!” diye emrettik.** Mûsâ âsasıyla kayaya vurur vurmaz, **derhâl oradan on iki pınar fışkırdı ve on iki boydan her biri,** bir başkasının hakkına saldırmaksızın **kendi su içeceği yeri kolayca öğrendi.** Ayrıca, çöllerin kavurucu sıcağından sizi korumak için, **bulutları üzerinize gölgelik yaptık ve “Size verdiğimiz güzel nîmetlerden yiyin!” diyerek üzerinize kudret helvası ve bildircin gönderdik.** Verimsiz çöllerde, gökten çiğ damlası gibi dökülen, yerden mantar gibi biten tatlı bir gıdayla sizi besledik ve gelip ayaklarınızın dibine düşen bildircin sürülerini size gönderdik. Ama bunca nîmetlere karşılık nankörlük ettiler. Ancak **onlar, böyle yapmakla bize değil, yalnızca kendilerine kötülük ediyorlardı.** Şöyle ki:

161. Hani, halkı zâlim olan bir şehri fethedecekleri zaman **onlara demiştik ki:**

“Şu şehre yerleşin ve nîmetlerinden dilediğiniz gibi serbestçe yiyin, için; ama kapısından kibir ve çalımla değil, “Günahlarımızı bağışla ey Rabb’imiz!” diyerek alçakgönüllülükle ve saygıyla eğilerek girin ki, Biz de günahlarınızı bağışlayalım. İşte böyle doğru ve yararlı davranış gösterenleri, fazlasıyla ödüllendireceğiz.”

162. Ama içlerindeki zâlimler, kendil erine söylenenleri başka sözlerle değiştirdiler. Allah’ın sözlerini ya değiştirdiler, ya da içlerini boşaltıp keyiflerince yorumlayarak kendi arzu ve heveslerine uydurdular. Biz de o zâlimlerin yaptıkları kötülöklere karşılık, üzerlerine bir azap indirdik.

163. Bir de onlara, deniz kıyısındaki o kasaba halkının durumunu sor: Hani onlar, birtakım hileli yollarla cumartesi yasağını çiğniyorlardı. Çünkü cumartesi yasağına uyarak balık avını bırakıp tatil yaptıkları gün, balıklar akın akın ortaya çıkarak deniz

kıyısına, **yanlarına** kadar geliyor, cumartesi dışındaki günlerde ise onlara gelmiyorlardı. İşte, günah işlemeyi alışkanlık hâline getirdikleri için, biz onları böyle çetin sınavlardan geçirerek imtihân ediyorduk.

164. O vakit içlerinden bir topluluk, kötülük yapanları engellemeye çalışanlara seslenerek, **“Allah’ın zaten yeryüzünden silip helâk edeceği, yâhut şiddetli bir şekilde azâba uğratacağı** besbelli olan **bir topluma h â l â ne diye boşu boşuna öğüt verip duruyorsunuz?** Belli ki, bu adamların sizi dinlemeye niyetleri yok, artık niçin onlara tebliğ edeceğiz diye çırpınıp duruyorsunuz?” demişti.

Doğruları anlatmaya kararlılıkla devam edenler, **şöyle karşılık verdiler:** “Biz, üzerimize düşeni yaptığımıza dâir **Rabb’inize karşı bir mâzeret sunabilmek için** onlara öğüt veriyoruz; **hem ne biliyorsunuz, b a k a r s ı n ı z** öğüdümüzden etkilenirler de, dürüst ve erdemlice bir hayatı tercih ederek günah işlemekten **vazgeçerler!”**

165. Derken o zâlimler, kendilerine yapılan öğüt ve uyarıları göz ardı edip unuttunca, kötülükleri engellemeye çalışanları, bütün toplumu saran o büyük azaptan kurtardık; zulmetmekte direnenleri ve onları uyarma görevini terk ederek bu zulme seyirci kalanları ise, işledikleri günahlardan dolayı, şiddetli bir azap ile cezalandırdık! Şöyle ki:

166. Onlar, iyice azgınlaşarak kendilerine yasaklanan çirkin davranışları ısrarla yapmaya devam edince, Biz de onlara, “Aşağılık maymunlar olun!” dedik. Böylece, onları şeklen maymunlara dönüştürdük ve üç gün sonra helâk ettik. Onların izinden yürüyenleri ise, ihtirâsları uğruna tüm insânî değerleri ayaklar altına alan, gözü doymaz, onursuz ve kişiliksiz insanlar hâline getirdik.

167. Ve bu yüzden Rabb’in, şu kesin hükmünü ilan etti: “Yahudiler bu kötü huylarından vazgeçmedikleri sürece, ta Kıyâmet Gününe kadar, onlara en ağır işkenceleri

çektirecek zâlim milletleri başlarına musallat edeceğim!”

Şüphesiz Rabb’in cezayı çabuk verendir. Dilerse, tüm günahkârları derhâl yok edebilir fakat **O** , aynı zamanda **çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.**

168. Daha sonra **o n l a r ı** , parçalanmış topluluklar hâlinde yeryüzüne dağıttık; içlerinde iyileri de vardır, kötülerini de. **Onları, belki doğru yola dönerler diye** kimi zaman çeşitli nîmet ve **güzellikler bahşederek,** bazen de belâ ve **musîbetler vererek** sürekli imtihân ettik.

169. Derken, onların ardından, Kutsal Kitabın sorumluluğunu **devralan boz u k bir nesil geldi.** **Onlar,** Allah’ın ayetlerini gizleme veya bozup değiştirme karşılığında, **şu değersiz d ü n y a n ı n** gelip geçici **menfaatlerini alıyorlardı.** Bütün bunları yaparken de, “Nasıl olsa tövbe eder ve eninde sonunda

bağışlanırsınız!” diyorlardı. Sonra güya tövbe ediyorlar, fakat **karşılarna benzer bir menfaat çık ı n c a ,** tövbelerini unutarak **onu da** alıyorlardı.

Peki onlardan, “Allah hakkı nda, yalnızca gerçeği, doğruyu söyleyeceksiniz!” diye Kutsal Kitapta söz alınmamış mıydı? Üstelik onlar, kitaptaki bu hükümleri defalarca okumamışlar mıydı? O hâlde, sizi yeniden Kitaba dâvet ediyorum! Unutmayın ki, dürüst ve erdemlice bir hayat yaşayarak kötülüğün her çeşidinden sakınanlar için âhiret yurdu, bu dünyanın gelip geçici nimetlerinden daha hayırlıdır, hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?

170. Kitaba sımsıkı sarılan ve namazı dosdoğru kılanlara gelince; biz, iyilik yapanların mükâfâtını, elbette kayba uğratmayacağız!

Kutsal Kitap Kur'an'a sırt çeviren İsrail

Oğulları'na hatırlat ki:

171. Hani Allah'a verdikleri sözün önemini iyice idrâk etmeleri ve bu antlaşmayı bozdukları takdirde doğabilecek vahim sonuçları belleklerinde hep canlı tutmaları için, Sînâ **dağ**ını yerinden söküp, tıpkı **bir** bulut **gölgesi gibi** **üzerlerine kaldırmıştık da**, koskoca **dağ, başlarına yıkılacak sanmışlardı**. Bu hâldeyken, onlardan şu sözü almıştık:

“Size bahşettiğimiz Kitaba sımsıkı sarılın ve içindeki temel hayat prensiplerini sürekli aklınızda ve gündeminizde tutun ki, yeryüzünde adâlet, barış ve huzuru sağlayarak kötülüklerden sakınıp korunabilesiniz.”

Zaten her insan, daha kendisine ruh verilirken, yaratılışına nakşedilen fitrî özellikler sayesinde, Rabb'ini bizzat yüreğinde hissetme ve O'na bağlanma ihtiyacı duyar:

172. Çünkü Rabb'in, Âdemoğullarının bellerinden, onların nesillerini alıp yaratır.

Onlar dünyada bir insan olarak var oldukça her birini gönderdiği Peygamberler ve onların yolunda giden elçileri aracılığıyla muhatab kabul eder. **Onları bizzat kendileri hakkında şahit tutarak, “Ben sizin Rabb’iniz değil miyim?” diye sorar.** Onlar da lisân-ı hâl ile, **“Elbette! Sen bizim yegâne koruyucumuz, sahibimiz, efendimiz ve Rabb’imizsin, biz de buna şahidiz!” derler.** Ve bu olay, Kıyâmet Gününe kadar her insan ve her toplum için tekrar tekrar yaşanır.

Böylece Biz her insanın ruhunun derinliklerine, Peygamberler aracılığıyla ulaştırılan vahiy ve bu doğrultuda yaşanan hayatın etkisiyle Rabb’ini tanıyıp emirlerine itaat etme duygusunu yerleştirdik **ki, yarın Mahşer Gününde hesaba çekilirken, “Bizim bundan haberimiz yoktu!” demeyesiniz.**

173. Yâhut başka bir bahane öne sürerek, “Aslında Allah’a ilk önce ortak koşanlar biz değil, atalarımızdı; biz ise, onların izinden giden ve yaptıklarını taklit eden bir kuşaktan

başka bir şey değildik. Şu hâlde, hak dini reddeden ve uydurdukları bâtil inanç ve ideolojileri kurumsallaştırarak **bâtıla saplanan** önceki kuşakların **işledikleri** günahlar **yüzünden bizi de mi helâk edeceksin?” demeyesiniz diye,** doğru yolu rahatlıkla bulmanızı sağlayacak imkanlarla sizleri donattık. Böylece, hangi olumsuz şartlarda yetişmiş olursa olsun her insan, aklını vahye teslim ettiği sürece, doğruyu eğriyi birbirinden ayırt edebilecek, kendisine tebliğ edilen hakîkati kabullenmekte zorlanmayacaktır.

174. İşte biz, gaflet uykusuna dalmış olan inkârcılar **belki** uyanıp yeniden Rab’lerine **dönerler diye, ayetlerimizi böyle ayrıntılı olarak açıklıyoruz!**

Ey Peygamber! Bu açıklamanın gereği olarak, her zaman ve her toplumda karşınıza çıkabilecek bir karakter tipini ortaya koymak üzere;

175. Onlara, şu adamın ibret verici

durumunu bir örnek olarak **anlat:** Biz ona, mükemmel bir zekâ ve derin kavrayış yeteneği armağan etmiş, ilim ve hikmet nurlarıyla kendisini aydınlatmıştık. Bunun da ötesinde, insanı hakîkate ulaştıracak bütün delillerimizi önüne koymuş ve **ayetlerimizi** en üst seviyede anlama ve ilâhî Kitabın muhteşem güzelliğini kavrama yeteneğini **kendisine** cömertçe **bağışlamıştık.** **Fakat o,** yersiz bir gurura kapılarak ayetleri **elinin tersiyle bir kenara itiverdi; böylece, şeytan onu kandırıp peşine taktı ve sonunda,** diğer birçokları gibi, o da **azgınlardan biri olup çıktı!**

176. Eğer dileseydik, elbette onu ayetlerimiz sayesinde en şerefli makâma yüceltebilirdik; ne var ki o, ihtirâs ve tutkularının **peşine takılarak,** —sanki hiç ölmeyecekmiş gibi— şu gelip geçici **dünyaya saplanıp kaldı!**

Onun gibi azgın nankörlerin **durumu, tıpkı** doyumsuz **bir köpeğin hâline benzer;** kızıp kovmak için **üzerine gitsen de dilini çıkarıp**

hırlar, nefes nefese solur, kendi hâline bıraksan da! İşte, ayetlerimizi yalanlayan kimsel erin durumu, aynen böyledir. Ey Müslüman, yoldan çıkan insanlara b u ibret verici örneği anlat; belki bu sayede öğüt alıp düşünürler.

177. Evet, ayetlerimizi yalanlayan ve böylelikle, bizzat kendilerine yazık etmiş olan insanların durumu, ne kötüdür!

Bu duruma düşmek istemiyorsanız, değer yargılarını Allah'tan, yani O'nun kitabından almalı, o n u n rehberliğinde hayat programınızı çizmelisiniz. Zira:

178. Allah kimi doğru yola iletirse, işte odur doğru yolda yürüyen; kimi de sapıklığa düşürürse, işte onlardır, gerçek anlamda ziyâna uğrayanlar!

179. Doğrusu Biz, cinler ve insanlar arasından, kalpleri ve akılları olup da, onlarla gerçeği kavramayan; gözleri olup da, onlarla doğruları görmeyen; kulakları olup da,

onlarla hakîkati **işitmeyen nicelerini**, bu inatçı, önyargılı, kibirli tavırlarından dolayı **cehennemlik yapmışızdır. İşte onlar**, inanç, ahlâk ve erdemlilikten yoksun olmaları yönüyle **tıpkı hayvanlar gibidirler; hattâ daha da aşağı!..** Çünkü bunlar, —hayvanların aksine— kendilerini hakîkate ulaştıracak akıl ve idrâk yeteneğine sahip oldukları hâlde özgür iradeleriyle inkâra sapanmışlardır. **Gaflet bataklığında yüzenler de, işte bunlardır.**

Çünkü Allah'ı gereğince tanımazlar; zayıf ve âciz varlıkları ilâhlık mertebesine yüceltirken, zayıflık ve acziyet ifâde eden bir çok insânî özellikleri Allah'a yakıştırmaya cüret ederler. Oysa ki:

180. En mükemmel özellikler, en güzel nitelikler ve isimler Allah'ındır; öyleyse O'na, bu güzel isimlerle seslenerek duâ edin! O'nun sıfat ve isimleri hakkında yanlış yola sapanları ve onların bâtil inançlarını terk edin! Allah'ı tanımayıp O'na eksik ve çirkin sıfatlar yakıştıranlar, yaptıklarının cezasını eninde

sonunda **ekecekler!**

Evet, cehennem için yaratılmış bunca gâfillere, sapıklara karşılık:

181. Yaratmış olduğumuz kullar arasında, insanları dâimâ hakîkate yönelten ve bu hakîkate dayanarak adâleti gerçekleştiren bir topluluk da vardır.

182. Âyetlerimizi yalanlamaya kalkışanları, hiç farkına varamayacakları biçimde adım adım felâkete sürükleyeceğiz.

183. şimdilik onlara, akıllarını başlarına almaları için birazcık mühlet veriyorum fakat unutmayın ki, benim plânım çok sağlamdır.

O hâlde, Allah'ın ayetlerini inkâr edenler, bu mühleti fırsat bilsinler de, bir düşünsünler:

184. Peki, Allah'ın Elisini akıl hastası olarak göstermeye alışan Mekke müşrikleri, çocukluğundan beri yakından tanıdıkları

arkadaşlarında, delilikten eser görülmediğini hiç düşünmüyorlar mı? Bütün hayatı boyunca, parlak zekâsı ve üstün kişiliğiyle gönlünüzde taht kurmuş olan bir insanı, alışık olmadığınız bir mesaj getirdi diye nasıl delilikle suçlayabilirsiniz? Hayır, tam aksine o, ancak apaçık bir uyarıcıdır.

185. Yâhut bu inkârcılar, göklerin ve yerin nasıl muhteşem bir hükümler altındadır idare edildiğini görmüyorlar mı? Allah'ın yarattığı bunca varlıklara ibret nazarıyla hiç bakmıyorlar mı? Ve ecellerinin çoktan gelmiş olabileceğini hiç akıllarına getirmiyorlar mı? Bunlara da inanmıyorlarsa, artık hangi söze inanacaklar?

Bütün bunlara rağmen, yine de inanmazlarsa, o zaman sapıklığı hak ediyorlar demektir:

186. Allah kimi saptırmışsa, hiç kimse onu doğru yola iletemez. Allah böylelerini, kibirli,

inatçı, nankörce tavırlarından dolayı, inkâr ve **azgınlıkları içinde bocalar bir hâlde bırakır.**

Bu bocalama yüzündendir ki, yanı başlarındaki binlerce mûcizeyi görmezlikten gelirler de, ‘mûcize’ beklentisiyle, gâipten haber vermeni isterler:

187. Ey Peygamber! Sana, kıyâmetin ne zaman gelip çatacağını soruyorlar. De ki: “Onun bilgisi, yalnızca Rabb’imin katındadır ve zamanı geldiğinde onu ortaya çıkaracak olan sadece O’dur. Bu öylesine korkunç bir hâdisedir ki, ne gökler dayanabilir onun dehşetine, ne de yeryüzü! O, hiç beklemediğiniz bir anda, sizi ansızın yakalayacaktır.”

Ey Peygamber! Sanki sen, kıyâmetin ne zaman kopacağını biliyormuşsun gibi, sana onun vaktini soruyorlar. Konunun ön emine binâen, tekrar ve tekrar de ki: “Onun bilgisi, yalnız Allah’ın katındadır, fakat insanların çoğu

bunu **bilmezler.”**

188. Ey Muhammed! Peygamberlerin ancak birer fâni insan olduklarını, bu yüzden gaybı bilemeyeceklerini öğretmek üzere, onlara **de ki:** “Bakın, **Allah izin vermedikçe, ben kendime herhangi bir fayda veya zarar verecek güce sahip değilim.** Ayrıca, Allah’tan başka hiç kimsenin bilemeyeceği bir âlem olan gaybı bildiğimi de söylemiyorum. **Şâyet gaybı bilmiş olsaydım,** kendi adıma **bir çok faydalar elde ederdim ve başıma herhangi bir kötülük de gelmezdi.** Fakat gördüğünüz gibi, ne gaybı bilirim, ne de başıma gelecek kötülükleri savabilirim. Zira **ben,** tanrısal niteliklere sahip olduğunu iddia eden bir meczup değil, **sadece,** size Allah’ın mesajını ileten **bir uyarıcı ve bu mesaja iman eden toplum a ilâhî nimetleri muştulayan bir müjdeciyim,** bir Peygamberim.”

Ve işte, uyarıyorum:

189. O Allah ki, sizi başlangıçta bir tek

candan yani Âdem'den **yarattı ve yanında huzur ve sukun bulsun diye, onunla aynı özden, aynı unsurdan** Havvâ adındaki **eşini yarattı**. Ve insan nesli, bu ikisinden türeyip çoğalarak, bugüne kadar sürüp geldi:

Böylece, erkek eşini sarıp kucaklayınca, kadın hafif küçücük bir yük yüklenir ve onu karnında taşımaya başlar. Nihâyet hamilelik iyice ağırlaşır doğum vakti yaklaşınca, ikisi de Rab'lerine el açıp, "Ey yüce Rabb'imiz! Eğer bize sağlıklı bir çocuk lütfedersen, kesinlikle sana şükreden kullar olacağız!" diye yalvarırlar.

190. Fakat Allah onlara sağlıklı bir çocuk bağışlayınca, Yaratıcının kendilerine lütfettiği bu çocuğun dünyaya gelmesinde başka güçlerin de pay sahibi olduğunu, dolayısıyla onlara da mutlak itaat edilmesi gerektiğini söyleyerek, O'na ortaklar koşmaya başlarlar. Oysa Allah, onların müşrikçe yaklaşımlarının ürünü olan ve içinde eksiklik, noksanlık, acizlik barındıran

bütün sıfatların üzerinde ve ötesindedir, çok yücedir!

191. Onlar, hiçbir şey yaratamayan, bilakis kendileri yaratılmış olan varlıkları mı Allah'a ortak koşuyorlar?

192. Yani, ne onlara yardım edebilecek, ne de kendilerini kurtarabilecek bir güce sahip olmayan âciz varlıkları mı?

193. Size doğru yolu göstermeleri için onlara yalvarsanız, size cevap bile veremezler; öyle ki, ha onlara duâ etmişsiniz, ha etmemişsiniz, size hiçbir yararları dokunmayacak, sizin için hiçbir şey değişmeyecektir.

194. Ey kâfirler! Allah'ı bırakıp da kendilerine kulluk edip yalvardıklarınız, tıpkı sizin gibi yaratılmış birer kuldur. Ancak siz ve atalarınız, onlar adına putlar, heykeller diktiniz ve zamanla bu putları ilâhlaştırarak, önlerinde eğilmeye, onlara tapınmaya başladınız. Eğer

bunların boyun eğilmeye, dua edilmeye lââyık varlıklar olduğuna dâir iddianızda gerçekten **samîmî iseniz, haydi onlara duâ edin de, duânızı yerine getirsinler bakalım!**

195. Hem nasıl olur da, kendinizden daha aşâğı bir seviyede bulunan bu cansız taşlara, heykellere tapar, onlardan medet umarsınız? **Onların yürüyecekleri ayakları mı var, yoksa tutacakları elleri mi? Görecekleri gözleri mi var, yoksa işitecekleri kulakları mı?**

Ey Müslüman, “İlâhlarımız aleyhinde konuşmaktan vazgeçmeyecek olursan, onların gazâbına uğrayıp helâk olacaksın!” diyerek seni tehdit eden zâlimlere meydan okuyarak **de ki: “Haydi, Allah’a ortak koştüğünüz varlıkları yardımınıza çağırın; sonra bütün hile ve entrikalarınızla çıkın karşıma ve yüreğiniz yetiyorsa, bir an bile göz açtırmayın bana!”**

196. “Çünkü benim yegâne sığınağım, koruyucum, yardımcım ve dostum, bu Kitabı

gönderen Allah'tır ve O, iyilik yapan kullarını asla yardımsız, çâresiz bırakmayacaktır. Zira O, iyilik yapanların dostu ve koruyucusudur.”

197. “Allah'ın yanı sıra, kendilerinden medet umarak yardıma çağırduğınız putlara ve diğer bütün düzmece ilâhlara gelince, onlar ne size yardım edebilirler, ne de kendilerini koruyabilirler!”

198. E y Peygamber! Sen onları ne kadar doğru yola çağırırsan da, hakikat karşısında kör ve sağır kesilen bu insanlar çağrına kulak vermezler; sana baktıklarını sanırsın, fakat gerçekte hiçbir şey göremezler. Öyleyse:

199. İçerisinde yetiştikleri olumsuz şartlardan dolayı hakikati görmekte zorluk çeken bu insanlara kaba ve sert davranma, sen af yolunu tut ve dâimâ iyiliği emret, hakikati bildikleri hâlde, inatla ona karşı koyan câhillere aldırış etme! Bu çağrıya kulak verecek tertemiz gönüllere ulaşıncaya dek, bıkip usanmadan tebliğine devam

et! Fakat nihâyetinde sen de bir insansın; inatçı câhiller karşısında zaman zaman öfkene gem vurmakta zorlanabilirsin. Onun için:

200. Eğer şeytânî bir dürtü seni kışkırtıp anlamsız bir öfke ve heyecana sürükleyecek olursa, hemen Allah'a sığın ve O'nun bu konudaki tavsiyelerini hatırla! Unutma ki O, her şeyi işitendir, bilendir.

201. Çünkü dürüst ve erdemlice bir hayatı tercih ederek kötülüğün her çeşidinden titizlikle sakınanlar, yürekl erinde insan bilincini kör eden şeytânî bir kışkırtı duyar duymaz, derhâl Kur'an'daki emir ve tavsiyeleri hatırlarlar ve işte o an, duygularının esiri olmaktan kurtulur ve gerçeği görürler.

202. Şeytanların yandaşlarına gelince, işte şeytanlar, onları ancak azgınlığa sürükleyebilir ve onları bir kere avuçlarına aldılar mı, bir daha da yakalarını bırakmazlar.

203. Onlara, arzu ve heveslerini okşayacak bir

ayet veya istedikleri türden **bir mûcize getirmedin diye**, “Madem Rabb’in bizim arzu ve beklentilerimize uygun ayetler göndermiyor, bâri **sen** bir şeyler **uydursaydın ya!**” derler. Onlara **de ki: “Ben, ancak Rabb’im tar afından bana gönderilen emir ve direktiflere uyarım!** Siz, dünyada ve âhirette kurtuluşun, mutluluğun yolunu gösteren mükemmel bir rehber, apaçık bir mûcize mi istiyorsunuz? **İşte bu** Kur’an ayetleri, **Rabb’inizden** gelen, gönülleri ve hayatı aydınlatan deliller, **basiretlerdir; inanan bir toplum için yol gösterici ve rahmet kaynağıdır.**

Şu hâlde, ey insanlar!

204. Kur’an okunduğu zaman, tam bir saygı ve teslimiyetle **ona kulak verin ve** Kur’an bir konuda hüküm vermişse, ona alternatif görüşler öne sürmeyin, **susup onu dinleyin ki**, bu sayede ilâhî **merhamete lâayık olabilesiniz!**

205. V e sen, ey hakikat yolunun yolcusu; **gönlünün tâ derinliklerinde**, engin bir tevazu

ile boyun büküp **yalvararak** ve O'nun ihtiŝâm ve azameti karşısında titreyip **ürpererek**, **fakat** kendini bilmezlerin yaptığı gibi bağıırıp çağırmadan, **sesini yükseltmeden**, **gece gündüz Rabb'ini an** ve **sakın** kibrin ve zevk-ü sefanın pençesine düşerek Rabb'ini unutan **gâfillerden olma!**

206. Çünkü Rabb'inin katında yüksek dereceye sahip **olanlar**, O'na **kullukta asla kibre kapılmazlar**; bilakis **O'nun** hayranlık verici **yüceliğini övgüyle anar** ve **O'nun huzurunda** saygıyla **secdeye kapanırlar!**

Ve Allah'ın huzurunda boyun eğerler, bakın ne yüce mertebelere erişecek, ne muhteşem ödöller, ganîmetler kazanacaklar: